

Za zł. 24.¹⁰ miesięcznie
nabyć możesz
superhetero-
dynę wysokiej klasy

PHILIPS Super 4-38

Nr. 268

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Łódź, Środa, 29 września 1937 r.

Rok IX.

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 156-66, 177-77
i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-60
Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603.400.

HITLER I MUSSOLINI PRZEMAWIAJĄ!

Obaj podkreślili wzmocnienie osi Rzym-Berlin i utworzenie wspólnego frontu antybolszewickiego

BERLIN, 28. 9. (PAT). Berlin obchodził dziś święto państwa, proklamowane z powodu pobytu Mussoliniego.

Wczesnym rankiem Mussolini zwiędził historyczny arsenał w Berlinie, a następnie wyjechał do Poczdamu. W godzinach południowych Mussolini zjawił się na krótko w ambasadzie włoskiej a następnie zabawił godzinę w głównej siedzibie faszystów berlińskich, w domu Fascio. Na powitanie Mussoliniego przybyło tam około 2.500 faszystów z całych Niemiec oraz 3.500 dziewcząt i chłopców włoskich oraz liczna kolonia włoska. Z kolei Mussolini odwiedził premiera Goeringa w jego siedzibie myśliwskiej w Karinhall. Wszystkie ulice Berlina i pla-

ce, prowadzące w kierunku Malfeld zaroily się w godzinach południowych od tłumów, spieszących na wielką manifestację wieczorną.

Setki tysięcy uczestników manifestacji podążyły tam zwartymi grupami lub pojedynczo, sa mochodami oraz przy pomocy wszelkich środków wzmocnionej w tym dniu komunikacji miejskiej.

Na całym szlaku uformowano nieprzerwany GĘSTY SZPALER CZŁONKÓW FRONTU PRACY, S. S., S. A., POLICJI itd. Ogólnie na ulicach Berlina wyległo dziś popołudniu przypuszczalnie OKOŁO 3 MILIONY LUDZI.

Samo miejsce manifestacji wypełnione zostało szczelnie

już na godzinę przed terminem. Doskonała organizacja nie zawsze mogła zapobiec nieuniknionym w takim ścisłym wypadku omdleniu, to też służba sanitarna interweniować musiała wielokrotnie.

O godz. 18.30 na miejsce manifestacji przybył Mussolini i Hitler wraz z orszakiem towarzyszących im osób, witani owacyjnie przez zebrane tłumy. Orkiestry odegrały hymn faszystowski „Giovinezza”.

Manifestację otworzył krótkim przemówieniem minister propagandy dr. Goebbels, wskazując z dumą na udział trzech milionów berlińczyków w dzisiejszym święcie oraz wzywając do wysłuchania mów Hitlera i Mussoliniego.

Obaj mężowie stanu przemawiali z dużą energią.

Duce przemawiał po niemiecku poprawnym językiem, lecz z widocznym cudzoziemskim akcentem, silnie zaznaczając zgłoskę „r”. Obie mowy transmitowane były bezpośrednio z Berlina przez wszystkie włoskie stacje radiowe. Na ulicach Rzymu tłumy publiczności z wielkim zainteresowaniem słuchały całej transmisji, a szczególnie mowy Mussoliniego, która bezpośrednio po uroczystości nadana została w języku włoskim. Tekst przemówienia ogłosiły również nadzwyczajnie wydania dzienników, które rozchwytywane zostały przez publiczność. O godz. 23.45 Wrocław nadał obie mowy po polsku.

W czasie przemówień Hitlera i Mussoliniego spadł ulewny deszcz na tłumy zebranej publiczności, które jednak stały nadal.

Gdy Mussolini zakończył swą mowę, odegrano hymny narodowe włoski i niemiecki, a obaj mężowie stanu przeszli w otoczeniu świt do stadionu olimpijskiego i zajęli miejsca w łóżkach rządowej. Setki reflektorów wojskowych tworzyły nad całym polem olimpijskim świetlisty dach. Po capstrzyku kanclerz Hitler i Mussolini powrócili przez miasto do pałacu, w którym mieszka Mussolini. Liczne tłumy, mimo deszczu, czekały na moment powrotu.

Włochy nie poniżyły nigdy Niemiec Hitler nazywa zgromadzenie ludowe w Berlinie manifestacją ludów

Po krótkiej mowie Goebbelsa zabrał głos kanclerz Hitler, który wygłosił następujące przemówienie:

Jesleśmy właśnie świadkami historycznego zdarzenia, które odbywa się w niebywałej dotychczas formie i rozmiarach. Przeszło milion ludzi zebrało się tutaj na manifestację, w której uczestniczy również z gorącym uczuciem 115 milionów obywateli obu narodów, a którą śledzą setki milionów ludzi z innych krajów, jako mniej lub więcej zainteresowani słuchacze. Odczuwamy w tej chwili przede wszystkim wielką radość, wiedząc, że pośród nas znajduje się w charakterze gościa jeden z tych wielkich samotników dziejowych, którzy nie są przedmiotem historii, lecz sami tworzą historię.

Po wtóre czujemy, że manifestacja ta nie jest jednym z tych zgromadzeń, które odbywają się także gdzieindziej, lecz jest

wyznaniem, płynącym ze wspólnych idealów i wspólnych interesów, które wypowiada w tej chwili dwóch ludzi, a słucha w tym miejscu milion, oczekuje go jednak i łączy się z nim gorącym sercem 115 milionów. To też wieczór dzisiejszy NIE JEST JUŻ ZGROMADZENIEM LUDOWYM, LECZ MANIFESTACJĄ LUDÓW.

Dzisiaj, gdy mamy możliwość manifestowania tutaj, oceniamy dopiero zwrot, jaki dokonał się w ostatnich czasach. Żaden naród nie może bardziej tęsknić za pokojem, niż Niemcy, żaden też naród nie doznał w tym stopniu strasznych następstw łatwości, co nasz, poza nami bowiem leży przed obiektem władzy przez narodowy socjalizm okres 15 lat, stanowiących jedno PASMO UCISKU, WYMUSZEŃ, ODMOWY RÓWNOUPRAWNIENIA, a przez to nie dającej się określić duchowej i materialnej nędzy.

Idealy liberalizmu i demokracji nie wyratowały w naszym kraju narodu niemieckiego od najgorszych, niepojętych w historii gwałtów. Dlatego też narodowy socjalizm musiał wysunąć nowy, bardziej skuteczny ideał, aby przywrócić naszemu narodowi te ogólne prawa ludzkości, których odmawiano mu przez półtora dziesiątka lat. W tym okresie najbardziej gorzkich doświadczeń muszę to dziś przed narodem niemieckim i całym światem powiedzieć — Włochy, a zwłaszcza Włochy faszystowskie, nie brały udziału w poniżaniu naszego narodu.

Potrąfiły one w tych latach dać dowód zrozumienia postulatów wielkiego narodu, który domagał się równouprawnienia zarówno w swym życiu powszednim, jak i narodowego poczucia godności. Odczuwamy też pełnię szczerzego zadowolenia, że możemy to sobie obecnie przypomnieć. Ze wspólnoty faszystow-

skiej i narodowo - socjalistycznej rewolucji powstała dziś wspólna nie tylko zapatrywań, lecz i działania.

Jest to szczęście w takiej epoce i w takim świecie, w którym widoczne są wszędzie tendencje niszcycielskie i wypaczające. Faszystowskie Włochy stały się dzięki genialnej i twórczej działalności swego budowniczego no wym imperium.

Benito Mussolini, mogłeś w tych dniach na własne oczy stwierdzić zdobycze państwa narodowo - socjalistycznego.

Również i Niemcy stały się w swoim stanowisku narodowym i W SWEJ SILE WOJSKOWEJ NA NOWO MOCARSTWEM ŚWIATOWYM. Siła tych dwóch państw tworzy dziś najmocniejszą gwarancję utrzymania tej Europy, która ma jeszcze poczucie swej misji kulturalnej i nie jest skłonna zapasć się w otchłani rozprzeżenia skutkiem działania czynników destrukcji.

Wy wszyscy bowiem, zarówno zebrani w tym miejscu, jak i słuchający tych słów na całym świecie, musicie uznać, że dwa ustroje nacjonalistyczne pełne poczucia swej wielkości, znalazły ku sobie drogę i stoją przy sobie, podczas gdy równo cześnie idee demokratyczno - marksistowskiej międzynarodówki wykażą się mogą wszędzie tylko demonstracją nienawiści i rozdwójenia.

Każda jednak próba, zmierzająca do rozbicia lub rozwiązania takiej wspólnoty narodów przez wygrwanie jednej strony przeciw drugiej, przez słanie podejrzeń, bądź też przez podsuwanie im nieistniejących w istocie celów, spali na panewce zarówno wobec pragnienia tych 115 milionów, które tworzą tę manifestację wspólnoty, jak i zwłaszcza wobec woli dwóch mężów, którzy przed wami tu stoia i do was przemawiają.

Faszyzm chwyci za broń w wypadku, gdy nie wystarczy słowo, a wymagać tego będą okoliczności

Następnie zabrał głos Mussolini, który wygłosił przemówienie treści następującej:

Wizyta, którą składam Rzeszy i jej wodzowi, mowa, którą

wyglaszam, oznacza ważny punkt w życiu naszych obu narodów, a również w meim własnym. — Manifestacje, którymi mnie przyjmowano, poruszyły

mnie do głębi. Nie należy wizyty mojej mierzyć tą samą miarą, co zwykłe wizyty dyplomatyczne - polityczne.

Fakt, że przyjechałem dziś do Niemiec, nie oznacza, że pojedę jutro gdzieindziej. Przyjechałem do was nie tylko w charakterze szefa rządu włoskiego,

lecz przede wszystkim w charakterze szefa rewolucji narodowej, która przez to zadoku-

(Dokończenie na str. 3-ej)

Skąd się bierze to zdziczenie?

Wiele się mówi i pisze na łamach prasy rozmaitych kierunków o szerzącym się u nas w zastraszających rozmiarach zdziczeniu obyczajów, o panoszącym się chamstwie. Publicyści ci biadają nad barbarzyństwem ogarniającym nasze społeczeństwo, którego zgubne przejawy spotykamy na każdym kroku poczynając od drobnych zajęć ulicznych, a kończąc na poważnych nieraz wykroczeniach. — Ludzie pióra analizują fakty i zastanawiają się, skąd się bierze ten moralny spadek w dół, nie oszczędzający nawet naszej młodzieży. Nie trzeba daleko szukać, aby znaleźć źródło tej klęski. — Biorę do ręki jeden niedzielnny numer „Orędownika”...

dostojnie poruszył brodą. Z ust jego popłynął potok wartki namiętnych, mistycznych słów o Talmudzie, Kabale, o gojach, zwierzętach, o Hiszpanii i Rosji, o wielkiej misji narodu wybranego, o jego roli w Polsce, wreszcie o sądnym dniu, o „Kucakach”, „Trąbkach” i „Michałkach”. Mężowie abisyńscy słuchali, rebe kiwał się na wszystkie strony, grzmiał i kiwał. Powietrze w bóżnicy było przesycone zapachem czosnkowo cebulowym. W kominie rozległo się naraz jakieś wściekłe drapanie, w otworze wentylatora ukazał się czarny dym śmierdzący siarką.

— Mojsio rejst, fajer!
Rebe Flejtuch zapchłony po-

ciągnął nosem. Na jego spokojnym dotychczas obliczu ukazał się niepokój. W kominie coś zawyło okropnie Dym smolowy, zmieszany z gryzącym smrodem siarki, kłębami buchnął z otworu. Żydy oniemieli ze strachu. W dziurze wśród kłębów dymu języków ognia ukazał się potworny okragły łeb. Rebe zapchłony zasłonił rękami oczy. Tafel — wrzasnął okropnie. Zeskoczył z podium, jak oszalały na oslep po przez ciżbę żydostwa runął ku wyjściu. Czarny kot organicyzny z płonącym pekiem gałganów u ogona wyprzedził go jednak. Rebe zawrócił nazad. Płonący kot wskoczył w środek gromady żydów. Ci padli na ziemię, jakby w nich

piorun trząśł. Inni oszaleli. Z wyciem runęli ku drzwicom”.

Szacunek dla starości

Na stronie piątej tegoż „Orędownika” „kawalek” p. t. „Jan kiele bez polskich „cymbałów”. Fotografia pięciu sędziwych żydów, z których czterej napewno powyżej 70-ki. Oto ustępy wyjęte z zamieszczonego pod kliszą budującego „artykuli-ku”:

„Wyznanie mojżeszowe lubi ruch. Kto się rusza, ten nie stoi. Wyznanie mojżeszowe starsza (od młodszego) też lubi ruch, ale nie może go już wykonać.

Nie lubi jednak stać, bo — wiadomo — kto stoi, ten się nie rucha. Za to lubi siedzieć, ale

na wolności, jak mówię, na ławce, w parku...

Patriarchowie rodów starożytnych najczystszej krwi arabskiej pod brudną skórą. Na wszelki wypadek, mimo słońca, w przedwojennych chałatach, nawleczonych na doczesność chyba jeszcze w „bezzgrzesznych” latach młodości.

Cztery brody siwe, zleka żarte zębem czasu i innymi insektami, jedna broda czarna, którą dopiero zaczyna przygryzać tenże ząb i insekty.

Oni są starzy, ale kto mówi, że oni są starzy — kto?!

Oni dużo przeszli w życiu, dużo przeżyli w — kryminale.

Każdy z nich już siedział.

Ale teraz już nie potrzebują siedzieć. Są przecież syny, wnuki.

Najlepsze abi-syny. Kant w kant podobne jak przodki. Kant w kant jak tyłki.

Na tak zwanych twarzach widać myśl i zadumę. Nad czym tak myślą nasi Jankiele? Może nad tym, że w „ojczyźnie” coraz mniej jest polskich cymbałów.

A zresztą, cholera w! nad czym oni tak myślą...”

Szanowanie uczuć religijnych...

Na drugiej stronie tego numeru znajdujemy nowelkę p. t. „Sądny Dzień”. Jest tam odmalowane w formie niewybrednej bajki wyjście żydów z Egiptu i nadanie Mojżeszowi 10 przykazań. Po czym następuje opis „psiego figla”, jaki pastuszkowie uczynili w Bełchatowie, wpuszczając do synagogi czarnego kota palącego się „sobótką” u ogona. Cytujemy odnośny ustęp z „Orędownika”.

„Dostojni, poważni mężowie ryżobrodzi, w długich chałatach, z aksamitnymi torbami pod pachą w jarmułkach na łbach szli tłumnie do synagogi. Rebe Flejtuch zapchłony stanął na podwyższeniu na środku synagogi.

Gwar się uciszył, abisyńczycy zamknęli swoje twarze, Rebe

Reprezentacyjne Kino

RIALTO

W 2-gim tygodniu wielkiego sukcesu

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE!

Na I seans — od 85 gr. Na wiecz. seanse od 1⁰⁹ zł.

Wspaniały film amerykański reż. Williama Dieterle, twórcy „Pasteura”

ATAK O ŚWICIE

W r. ERROL FLYNN
i KAY FRANCIS

Propaganda hitleryzmu w Belgii

Trzecia Rzesza wyciąga swe szpony po dwie prowincje

Bruksela, we wrześniu. Wcielone po wojnie do Belgii dwie prowincje niemieckie: Eupen i Malmedy nie przestają być terenem ustawicznej propagandy Trzeciej Rzeszy. Mimo taktu, jaki Belgia okazała w stosunku do tych okręgów, po-

zostawiając mieszkańcom ich pełną swobodę języka i wyznania, i dając jednocześnie możliwość korzystania z dobrobytu ekonomicznego Belgii, propaganda hitlerowska szerzy się. Agenci niemieccy posługują się metodą wytwarzania atmosfery bojaźni i nieufności wśród mieszkańców Eupen i Malmedy, strasząc, że Hitler może w każdej chwili odzyskać te ziemie, wobec czego należy się mieć na baczności.

Zwłaszcza w Eupen, w małym mieście przemysłowym propaganda przybrała ostatnio szersze rozmiary. Jak wynika z danych, zebranych tu przez wyśannika pisma „Le Soir”, prowincje te usiane są szeregiem organizacji o tendencji pansermantystycznej. Najpotężniejszą organizacją jest „Heimattreuebund”, wzorowany na organizacjach hitlerowskich w Czechosłowacji, którego zadaniem jest przyciąganie do idei „Deutschum” wszystkich, bez różnicy partii, „nowych belgów”, zwanych tak w odróżnieniu od „dawnych belgów”. Członkowie tej organizacji zbierają się raz w tygodniu, komentując podczas posiedzeń każdy wypadek życia ekonomicznego lub politycznego Belgii. Seanse te kończą się zazwyczaj chóralnym wykonaniem pieśni hitlerowskich.

„Heimattreuebund” pozostaje w kontakcie z innymi związkami, które noszą oficjalnie charakter sportowy, jak np. „Seggelflugverein”, klub żeglugi, który obrał sobie dziwnym zbiegiem okoliczności, jako teren ćwiczeń, miejscowość położoną tuż nad granicą niemiecką; w rzeczywistości jednak jest to organizacja wojskowa, członkowie jej — młodzi ludzie od lat 20 — 28 są wyekwipowani na wzór hitlerowskich oddziałów szturmowych i wykonują ćwiczenia i marsze wojskowe. Obok tego klubu istnieje „Bund Deutscher Mädler”, rodzaj „dziewcząt w mundurkach”, którym ten charakter nadają noszone przez nich brązowe kurtki hitlerowskie.

Propaganda sięga nawet środowiska dzieci, zorganizowanych w „Jugendgrupe”.

Agenci hitlerowscy starali się pozyskać również byłych kombatanów; udało się to tylko w części; kilkuset ich jedynie weszło w skład organizacji „Kamaradschaften” — większość grupuje się pod sztandarami belgijskimi. Wszystkie te organizacje dysponują poważnymi środkami finansowymi, płynącymi podobno, mimo zakazu dewizowego, z Trzeciej Rzeszy.

W ten sposób mieszkańcy Eupen i Malmedy pozostają w strefie dwóch wpływów: jednego — autorytatywnego pansermantyzmu, oraz drugiego — demokracji belgijskiej, niosącej dobrobyt ekonomiczny. Od ich zdrowego rozsądku zależnym będzie poddanie się pierwszemu lub drugiemu.

Hel. Kap.

DR. MED.
Ignacy GRYNBERG
chor. wewnętrzne (spec. serca)
POWROCIL
mieszka obecnie
Piłsudskiego 76, telef. 174-15
(róg Narutowicza)

Dr. med. Grzegorz
ROZENBERG
POWRÓCIŁ
CHOR. ŻOŁADKA, KISZEK,
WĄTROBY I PRZEMIANY MATERII
Gdańska 44, tel. 224-44

Miłość do rodziców...

Na stronie czwartej tenże „Orędownik” poddaje krytyce listy młodzieży żydowskiej, pisane do redakcji warszawskiego pisma (dodatek dla młodzieży). „Orędownik” cytuje następujący list niejakej Olinki:

„Wychowałam się w Otwocku. Tam umarł mój tataś. Byłam wtedy mała, miałam cztery lata i krzyczałam:

— Tata, wstań zdrowy i żywy...”

do daje od siebie ironicznie organ, twierdzący, iż posiada monopol na wszystkie cnoty chrześcijańskie.

I czy uwierzycie, czytelnicy, że ten tata nie wstał?!! —

Moralność publiczna

I wreszcie na czwartej stronie ten sam numer „Orędownika” przynosi fotografię zupełnie nagiej kobiety, siedzącej na kamieniach nad wodą. Podpis pod kliszą „Piękny widok z Wisły”. Wyobraźcie sobie ten gwałt, jakoby powstał w „Orędowniku”, gdyby ta sama fotografia znalazła się na łamach jakiegoś innego pisma, nie-endeckiego. „Pornograficzne wyczyny sanacji”, „Żydokomuna deprawuje młodzież!” — oto tytuły, które byłyby na alarm, wzywały policję, apelowały do prokuratora. Ale w „Orędowniku” to w porządku.

Oto plon wycinków z jednego tylko numeru organu wojującej endecji. Czy wiemy teraz, gdzie jest źródło zdziczenia, obserwowanego w pewnym odłamie społeczeństwa?

KINO

EUROPA

Pocz. 4. 6. 8. 10

Niezapomniany „Buffalo Bill” i „Pan z milionami”

GARY COOPER

w swojej najnowszej kreacji w potężnym filmie realizacji H. Hathaway'a twórcy „Bengali” p. t.

W pozost. rol: George Raft, Frances Dee, Henry Wilcoxon
Film pełen napięcia i emocji!

„ARGOS” POLSKIE BIURO PODRÓŻY
ŁÓDŹ, UL. PIOTRKOWSKA 60, TEL. 107-86

ORGANIZUJE

dn. 10-go października
16-dniową wycieczkę
pod hasłem

JESIEŃ W MERANIE (WŁOCHY)

Cena zł. 390.—

obejmuje kosztą podróży, utrzymania i zwiedzania.

Faszyzm chwyci za broń

(Dokończenie).

mentować chce otwarty, mocny związek z waszą rewolucją. — Chociaż przebieg obu rewolucji był różny, cel, do którego obie zmierzały i który osiągnęły, jest ten sam: **jedność i wielkość narodu.**

Jak już wspominałem, nie kryją się za podróżą moją do Niemiec żadne tajemne zamiary. Nie knuje się tutaj nic, byłem, już dość rozbitą Europę, dalej rozbijając.

Wynik spotkania

Uroczyste potwierdzenie i stwierdzenie mocy osi Rzym — Berlin nie jest skierowane przeciw innym państwom.

My, narodowi socjaliści i faszyci, chcemy pokoju i będziemy zawsze gotowi pracować dla pokoju, dla rzeczywistego i owocnego pokoju, który nie przechodzi milcząco nad zagadnieniami, wynikającymi ze współżycia narodów, lecz je rozwiązuje. Całemu światu, którzy z napięciem stawia pytanie, co będzie wynikiem spotkania w Berlinie: wojna czy pokój — możemy obaj, kanclerz i ja, głośno odpowiedzieć: **pokój.**

Nasz wróg

Mamy wiele wspólnych elementów w naszych światopoglądach.

Narodowy socjalizm i faszyzm mają nie tylko wszędzie tego samego wroga, służącego temu samemu panu: trzeciej międzynarodowce, lecz mają również wspólne zapatrywanie na życie i na historię. Oba wierzą w wolę, jako siłę decydującą w życiu narodów, jako w twórczą siłę historii i odrzucają doktryny t. zw. historycznego materializmu wraz z jego politycznymi i filozoficznymi wytworami ubocznymi.

Niemcy i Włochy zdążają do tego samego celu również i w dziedzinie autarkii gospodarczej: bez gospodarczej niezależności staje pod znakiem zapytania nawet polityczna niezależność narodu, gdyż nawet naród o wielkiej sile militarnej stać się może ofiarą blokady gospodarczej.

Zbrodnicze sankcje

Myśmy to niebezpieczeństwo odczuli w całej jego bezpośredniości, gdy 52 zgromadzone w Genewie państwa

UCHWAŁIŁY ZBRODNICZE SANKCJE GOSPODARCZE przeciw Włochom, sankcje, które przeprowadzono z całą surowością, które jednak nie osiągnęły swego celu, a bodaj nawet dały sposobność faszystowskiemu Włochom do udowodnienia światu swej siły odpornej.

Mimo wszelkiej presji Niemcy nie przyłączyły się do tych sankcji.

Nie zapomniemy tego nigdy. To jest punkt, w którym ujawnia się po raz pierwszy całkiem wyraźnie konieczność wspólnego działania między narodowo-socjalistycznymi Niemcami a faszystowską Italią.

To, co cały świat zna obecnie, jako os Berlin — Rzym, powstało w jesieni 1935 roku i pracowało wspaniale w ciągu ostatnich dwóch lat dla coraz silniejszego wzajemnego zbliżenia obu narodów, jak i dla wzrastającego politycznego wzmocnienia pokoju Europy.

Rządy bez opozycji

Wszystkie argumenty naszych przeciwników są bezpodstawne. Ani w Niemczech, ani we Włoszech nie ma dyktatur, lecz istnieją siły i organizacje, służące narodowi.

Żaden rząd w żadnej części świata nie posiada w tym stopniu poparcia narodu, jak rządy Niemiec i Włoch.

Największymi i najprawdziwszymi demokracjami, jakie zna dzisiaj świat, są demokracja niemiecka i włoska.

Gdziekolwiek polityka pod płaszczykiem „niezmiennych praw człowieka” opanowana jest przez siły pieniądza i ka-

piłału, tajne stowarzyszenia i wzajemnie zwalczające się grupy polityczne.

W Niemczech i we Włoszech jest absolutną niemożliwością, by tego rodzaju siły wpływać mogły na politykę państwa.

Ta wspólnota ideowa Niemiec i Włoch znalazła swój wyraz w walce przeciw bolszewizmowi, tej nowoczesnej formie najmroczniejszej bizantyjskiej tyranii, temu niesłychanemu wyzskowi, łatwowierności mas temu rządowi głodu, krwi i nie woli.

Tę formę ludzkiego zwyrodnienia, żyjącą kłamstwem, — zwalczał faszyzm po wojnie ze skrajną energią, zwalczał ją słowem i bronią, gdyż gdzie nie wystarcza słowo, a wymagają tego groźące okoliczności, **CHWYCIĆ TRZEBA ZA BROŃ.**

Tysiące Włochów padło w Hiszpanii

Tak też uczyniliśmy i w Hiszpanii, gdzie

PADŁY TYSIĄCE WŁOSKICH FASZYSTOWSKICH WOLONTARIUSZY

dla ratowania europejskiej kultury, tej kultury, która doczekać się może jeszcze odrodzenia, jeżeli odwróci się od fałszywych bogów z Genewy i Moskwy i zwróci się do słonecz-

nych praw naszej rewolucji.

Towarzysze, już kończę. My i wy nie szerzymy poza granicami naszych krajów żadnej propagandy w potocznym znaczeniu tego słowa, by zwerbować zwolenników.

Wierzmy, że prawda postada w sobie dość siły, by przeniknąć wszędzie i że ona ostatecznie zwycięży.

Europa jutrzejsza będzie faszystowska skutkiem logicznej konieczności wypadków, a nie skutkiem naszej propagandy. 20 lat minęło, gdy nasz wielki Fuehrer rzucił w masy zew do powstania. Zew ten stał się wołaniem bojowym całego narodu niemieckiego: „Niemcy, zbudźcie się”. Niemcy zbudziły się. Trzecia Rzesza powstała. Nie wiem, czy i kiedy obudzi się Europa, jak powiedziano na Parteitagu w Norymberdze, bo wiem czynne są tajne, a jednak dobrze znane siły, zmierzające do obrócenia wojny domowej w pożar światowy.

Ważnym jest, że nasze obydwa wielkie narody, przedstawiające w masie ludzkiej olbrzymią liczbę 115 milionów, wspólnie kroczą w jednym, nie zachwianym postanowieniu. — Ta dzisiejsza olbrzymia manifestacja jest najlepszym dowodem tego wobec całego świata.

Włochy nie opuszczają gen. Franco

Admirałowie italscy przybyli na konferencję bez instrukcji i ograniczają się do roli statystów

RZYM, 28.9. (PAT) — Mowa Mussoliniego, wygłoszona dziś w Berlinie, komentowana jest tu jako dowód, że w polityce włoskiej i nie należy spodziewać się zmian. Polityka ta, zdecydowanie zwrócona przeciw komunizmowi, dążyć będzie do utrzymania pokoju europejskiego przy współpracy z innymi państwami. Głównym partnerem tej współpracy są Niemcy, których współdziałanie jest niezbędne ze względu na wspólny front antykomunistyczny.

Ze słów Mussoliniego na temat Hiszpanii odnosi się przeświadczenie, że poparcie Włoch, z jakiego korzysta gen. Franco, nie osłabnie.

PARYŻ, 28.9. (PAT) — Rozwój wydarzeń politycznych i wskutek tego atmosfera polityczna Paryża nacechowana jest oczekiwaniem. Po nadejściu wiadomości o wspólnej demarce francusko-angielskiej w Rzymie, zawierającej nowe propozycje angielskie i francuskie pod adresem Włoch, przeszła przez Paryż fala optymizmu.

Przyjazd admirałów włoskich na konferencję w sprawie bezpieczeństwa na morzu Śródziemnym powitano był z dużym zadowoleniem w Paryżu, gdzie oczekiwano, że rozmowy pomiędzy admirałami fran-

cuskimi, włoskimi i angielskimi dadzą szybkie wyniki i może nawet już w środę dadzą nowy plan współpracy flot włoskiej, angielskiej i francuskiej na morzu Śródziemnym.

Okazuje się jednak, że rozmowy te potrwać o wiele dłużej, admirałowie włoscy bowiem przybyli bez żadnych konkretnych instrukcji i w dotychczasowych naradach ograni-

czają się do informowania się o dotychczas ustalonych metodach przez floty angielską i francuską.

Włosi zatem pytają i wysłuchują informacji, nie zajmując żadnego stanowiska i nie wysuwając żadnej propozycji ze swej strony co do udziału floty włoskiej w systemie bezpieczeństwa śródziemnomorskiego.

Jak zapowiadają dzisiaj, delega-

ci włoscy zamierzają zebrane przez siebie informacje przekazać Rzymowi i dopiero po otrzymaniu na ich podstawie instrukcji prowadzić dalsze konkretne narady techniczne. Wydarzenia polityczne idą na razie zatem w tempie zwolnionym, jakgdyby w oczekiwaniu na wyniki konferencji między Mussolinim a Hitlerem.

RZYM, 28.9. (PAT) — Dzienniki włoskie donoszą z Londynu, iż zdaniem tamtejszych kół dobrze poinformowanych Włochy przyjmą zaproszenie na francusko-angielską konferencję, poświęconą Hiszpanii i sprawom śródziemnomorskim pod warunkiem, że zaproszenie to skierowane będzie również do rządu niemieckiego.

Bomby wznecają pożary w Nankinie

Ambasador sowiecki w Chinach wyjechał do Moskwy

NANKIN, 28.9. (PAT). 30 samolotów japońskich dokonało dziś nalotu na Nankin, zrzucając szereg bomb na lotnisko i arsenał. Liczba ofiar i strat nie jest narazie znana.

NANKIN, 28.9. (PAT). 15 samolotów japońskich zrzuciło setki bomb na Wuhu, handlowy port pod Nankinem. Pociski te wzniciły dwa olbrzymie pożary, które zniszczyły już dwie wielkie grupy domów. Liczby ofiar narazie nie ustalono.

SZANGHAJ, 28.9. (PAT). — Dziś rano wystartowało około 15 samolotów z Yang-Tse-Pu w kierunku Nankinu. Dotychczas brak wiadomości o działaniach tej eskadry.

LONDYN, 28.9. (PAT). Agencja Reutersa donosi z Pekinu: Japoński pociąg pancerny zaatakował dworzec kolejowy w Hsin-Lo na linii Pekin — Hankau. Wojska japońskie zajęły miejscowość Feng-Czia-Ku, po-

łożoną o 90 klm. od granicy prowincji Szantung i przerwały linię wojsk chińskich, ciągnącą się wzdłuż rzeki Tzeya na północny zachód od Czang-Tsien.

SZANGHAJ, 28.9. (PAT). — Chińska agencja Central News donosi: Władze japońskie w Yokohamie zrewidowały z pogwałceniem nietykalności dyplomatycznej, na pokładzie „Express of Japan” bagaż Czang-Fu-Yinga, członka delegacji chińskiej na koronację króla Jerzego VI. Czang-Fu-Ying posiadał paszport dyplomatyczny i nie miał zamiaru wysiadania w Yokohamie. Ambasador chiński w Tokio złożył w tej sprawie u rządu japońskiego protest, który pozostał jednak bez odpowiedzi.

LONDYN, 28.9. (PAT). Korespondent Reutersa donosi z Nankinu: Ambasador sowiecki Bogomolow wyleciał dziś rano samolotem do Moskwy, dokąd

przybędzie dnia 2 października. Cel tej podróży jest nieujawniony, przypuszczają tu jednak, że będzie ona miała poważne znaczenie.

Cholera zbiera żniwo

TIENTSIN, 28.9. (PAT). — W. Tong-Ken, porcie Tientsinu,

zanotowano 20 wypadków cholery wśród chińczyków. 5 chorych przybyło z Szanghaju na parowcu brytyjskim.

Liczba wypadków śmierci skutkiem cholery w chińskim obozie uchodźców — skąd doniesiono o 1853 nowych zachorowaniach — wzrosła do 300.

Belgia w radzie ligi

wybrana 47 głosami na 52 głosujących

GENEWA, 28.9. (PAT) — Belgia została wybrana na członka rady ligi narodów 47 głosami na 52 głosujących.

GENEWA, 28.9. (PAT) — Na dzisiejszym posiedzeniu zgrupowa-

nia po dokonaniu wyboru Belgii na miejsce pozostałe do rady przyjęto rezolucję komitetu 23, potępiającą bombardowanie lotnicze miast chińskich przez samoloty japońskie,

Sensacyjny proces w stolicy

„Król nieboszczyków” przed sądem

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje: W dniu wczorajszym rozpoczął

się przed sądem okręgowym w Warszawie sensacyjny proces M. Pinkerta, zwanego „królem nieboszczyków”, oskarżonego o liczne i systematyczne nadużycia, sięgające sumy 50,000 zł. Wraz z Pinkertem zasiada na ławie oskarżonych 3 lekarzy pod zarzutem wystawiania fałszywych świadectw zgonów.

Proces wzbudza olbrzymie zainteresowanie. Na rozprawę, która potrwa kilka tygodni, powołano 300 świadków. Oskarżonego broni 6-ciu adwokatów.

20 milionów ludzi zwidziło wystawę paryską

PARYŻ, 28.9. (PAT) — W dniu wczorajszym liczba zwiedzających wystawę osiągnęła cyfrę 20 milionów.

„Helena” na licytacji

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Kopalnia węgla „Helena” w Zagłębiu Dąbrowskim, w której w lecie r. b. przez cały miesiąc trwał strajk okupacyjny, będzie sprzedana w nadchodzący czwartek z licytacji wskutek ogłoszenia upadłości przedsiębiorstwa.

Narada na Zamku

z udziałem Marsz. Śmigłego-Rydza, p. premiera i wicepremiera

WARSZAWA, 28.9. (PAT). — Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś w obecności p. Marszał-

ka Śmigłego-Rydza, p. prezesa rady ministrów gen. Stawoja Składkowskiego i wicepremiera

inż. E. Kwiatkowskiego, którzy informowali p. Prezydenta R. P. o bieżących pracach rządu.

Zabronione zbiórki na organizacje sjonistyczne w Rumunii

BUKARESZT, 28.9. (PAT) — Rozporządzeniem prezesa rady ministrów zabroniono na obszarze Rumunii wszelkiego rodzaju zbiórek pieniężnych na cele organizacji sjonistycznych.

Zgon adwokata Stanisława Goldsteina

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

W stolicy zmarł wczoraj adwokat Stanisław Goldstein.

Ze śmiercią b. p. Stanisława Goldsteina ubył warszawskiej palestrze jeden z wybitniejszych adwokatów.

Zmarły brał żywy udział przy organizowaniu polskiej adwokatury. Sprawował funkcje we władzach korporacyjnych, a ostatnio był członkiem sądu dyscyplinarnego.

B. p. Stanisław Goldstein ceniony był jako doskonały prawnik i nieskazitelny człowiek.

Zamach U.O.N. na komendanta posterunku w Chyrowie

LWÓW, 28 września. (Tel.) Onegdaj dokonano w Chyrowie zamachu morderczego na komendanta posterunku policji, przodown. Wojciecha Jandzieg.

Do znajdującego się na nocnym obchodzie patrolowym, z posterunkowym Ryczkiem, komendanta dano około godz. 2 obok Grodowic, z za krzaków, z nieznacznej odległości, cztery strzały rewolwerowe. Kule te na szczęście chybiły.

Jak ustaliło śledztwo, zamach ten był zemstą miejscowych ukraińskich szowinistów za zde-maskowanie tow. „Sokif”, które było zamaskowanym oddziałem bojowej organizacji UON.

Noworodek — fenomen

POZNAŃ, 28.9. (Tel. wł.) — We wsi Stodoly (pow. mogileński) w rodzinie jednego z gospodarzy urodziło się dziecko wagi 7 kg., długości 75 cm., mające głowę również odpowiednich rozmiarów. Dziecko cieszy się narazie dobrym zdrowiem i stanowi sensację całej okolicy. Warto podkreślić, że normalna waga noworodka waha się od 2 do 4 kg., a długość od 20 do 35 cm.

Łączny wyrok na Rudrowa

Dwa i pół roku więzienia i milion zł. grzywny

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Skazany w całej serii procesów w Małopolsce wschodniej Stanisław Rudrow uzyskał ostatecznie połączenie wyroków we

Generała Millera porwano w biały dzień

Sprawa auta ambasady sowieckiej i statku „Maria Ulianowa” całkowicie wyjaśniona

PARYŻ, 28.9. (PAT). Śledztwo w sprawie tajemniczego zniknięcia obu generałów rosyjskich Millera i Skoblina w dalszym ciągu nie daje żadnych konkretnych danych, wyjaśniających zagadkę.

Zarówno sprawa samochodu ambasady sowieckiej, który przybył do Hawru na spotkanie

okrętu „Maria Ulianowa”, jak i drugiego auta, które dostrzeżono na innej drodze, prowadzącej z Paryża, również całkowicie wyjaśniono, bez dodatkowych wyników dla śledztwa.

Dwu rzekomo tajemniczych osobników, których widziano w restauracji rosyjskiej na kilka dni przed zniknięciem gen. Mil-

lera, z gen. Skoblinem i jego żoną, zostało zidentyfikowanych przy czym nie wnieśli oni żadnego wyjaśnienia do sprawy.

Tak samo sprawa mieszkania gen. Skoblina w czasie ostatnich trzech tygodni przed zniknięciem, została definitywnie wyjaśniona. Okazało się, że generał po przybyciu z Osoire, nie

znalazł w hotelu Pax, gdzie zamieszkiwał zwykle, pokoju dla siebie i zmuszony był zatrzymać się przez parę tygodni w hotelu sąsiednim.

W ciągu dnia dzisiejszego władze śledcze przesłuchiwały gen. Denikina, licząc na to, że może on będzie mógł udzielić jakichś danych, pozwalających natrafić na jakieś ślady.

Nadzieje te jednak zawiodły. Jedynym nowym elementem, który ujawnił się w ciągu dnia dzisiejszego, było przesłuchanie dwóch świadków, którzy rzekomo znajdowali się na placu Anteuil o godz. 1-ej w południe, a więc w chwili, kiedy gen. Miller miał tam naznaczone rendez vous z rzekomymi attaches wojсковymi. Jeden z tych osobników stwierdził, że o godz. 12.50 miał widzieć gen. Skoblina w tym miejscu właśnie w rozmowie z jakimś innym osobnikiem, drugi zaś stwierdził, że 15 minut później nikogo na tym placu w sąsiedztwie stacji kolejki podziemnej nie było. Stąd wnosią w Paryżu, że o godz. 1 sprawa porwania gen. Millera była faktem dokonanym.

Rewizje i aresztowania w Paryżu

Surowe kary na cudzoziemców, powracających nielegalnie do Francji

PARYŻ, 28.9. (PAT) — Policja w dalszym ciągu przeprowadza energiczne śledztwo i rewizje w poszukiwaniu sprawców zamachów bombowych na siedzibę związku przemysłowców. W ciągu tylko jednej nocy z poniedziałku na wtorek dokonano 42 rewizji w kołach anarchistycznych.

Jednocześnie przeprowadzane są obławy w poszukiwaniu niepożądanych cudzoziemców, przebywających w Paryżu nielegalnie. W czasie jednej z takich obław policja natrafiła na wesele złodziejskie,

aresztując 12 uczestników bankietu weselnego, w którym brali udział znani złodzieje kieszonkowi, karani kilkakrotnie przez policję paryską i wydalani wielokrotnie z granic Francji, którzy są w większości cudzoziemcami i przybyli do Paryża, aby operować wśród tłumów, zwiędających wystawę.

Głównym przywódcą tej bandy było właśnie młode małżeństwo, niczaki Herman Katz i Chana Oldors. Władze sądowe, które dotychczas wydawały bardzo łagodne wyroki we wszystkich oskarżeniach o nie-

legalny powrót do Francji w stosunku do osób, które już raz zostały dotknięte wydaleniem, tym razem zaczęły wydawać wyroki surowsze. Jeden z terrorystów jugosłowiańskich Bronisław Radajewicz, którego aresztowano w sierpniu r. b. pod oskarżeniem, że usiłował zastrzelić pewnego emigranta jugosłowiańskiego, został skazany na 4 miesiące bezwzględnej więzienia za nielegalny powrót do Francji, chociaż nie udowodniono mu, że usiłował zamordować swego rodaka.

Wyrok w sprawie zajęć raclawickich

Cztery osoby skazane na rok więzienia, 3 po 8 miesięcy, 18 po 6 miesięcy; 33 uniewinniono

MIECHÓW, 28.9. (PAT). — We wtorek w południe około godz. 13-ej sąd okręgowy w Kielcach na sesji wyjazdowej w Miechowie ogłosił wyrok w sprawie zajęć raclawickich.

Sąd uznał, że oskarżeni dopuścili się występku z art. 163 k. k. i na mocy tego artykułu skazał:

Jana Burego, Bronisławę Kowiorską, Józefa Króla i Jakuba Pilata na jeden rok więzienia każdego,

Henrykę Dejworek, Piotra Króla i Wincentego Króla na 8 miesięcy więzienia każdego,

Michała Bujaka, Antoniego Jurkowskiego, Stefana Janika,

Ludwika Leszczyńskiego, Aleksandra Leszczyńskiego, Teodora Loja, Józefa Marca, Stanisława Michalskiego, Mieczysława Michalskiego, Stanisława Nawrockiego, Leonarda Placka, Andrzeja Wachowicza, Marię Wachowicz, Mieczysława Wojtasa, Bronisława Zaprzalskiego, Zygmunta Taprzalskiego, Romana Zawartkę, Józefa Zlrko na 6 miesięcy więzienia każdego.

Pozostałych oskarżonych w liczbie 33 sąd z braku dostatecznych dowodów winy uniewinnił.

Na zasadzie art. 58 k. k. sąd zaliczył skazanym na poczet orzeczonej kary okres tymczasowego aresztu, a dalej na zasadzie art. 61 k. k. zawiesił warunkowo wykonanie kary pozbawienia wolności na lat 5 dziewięciu oskarżonym.

Po ogłoszeniu wyroku obrońca zgłosił wniosek, aby wszystkich oskarżonych sąd zwolnił z aresztu i oddał pod dozór policyny.

Prokurator sprzeciwił się wnioskowi obrony, sąd po naradzie postanowił utrzymać dotychczasowy środek zapobiegawczy względem pozostałych skazanych.

Prokurator zapowiedział apelację.

W ustnych motywach wyroku sąd podniósł, że oparł swój wyrok na podstawie częściowo wyjaśnionych oskarżeń, z których część przyznała się, że znajdowała się na kopcu, a także na zeznaniach świadków oskarżenia i świadków obrony.

Na podstawie tych dowodów sąd ustalił, że dnia 18 kwietnia w Raclawicach, zarówno na kopcu jak i na wzgórzu powstało zbiegowisko publiczne, które wspólnymi siłami uczestników w liczbie około 5.000 osób dopuściło się gwałtu na funkcjonariuszach policji państwowej przez rzucanie do nich kamieniami i pałkami, a także daniem strzałów, aby zmusić policję państwową do zaniechania u-

prawionej czynności służbowej.

Zbiegowisko to nabrało cech przestępnych, przewidzianych w art. 163 k. k. z chwilą, kiedy posterunkowi wielokrotnie wzywali tłum do rozejścia się i to nie odniosło skutku, tak że policja konna zmuszona była szarżować, aby tłum rozprędzić, a policja piesza zmuszona była użyć pałek w celu rozproszenia tłumy.

Przewód sądowy ustalił, że już po wezwaniach policji w trakcie rozpraszania tłumy pa-

dły pojedyncze strzały z tłumy, a jednostki znajdujące się w pierwszych szeregach tłumy zaczęły obrzucać policję kamieniami i kołami, a także bić konie policyjne.

Sąd wziął także pod uwagę pobudki czynów oskarżonych, które nie zawierają w sobie żadnych niskich elementów, a poddyktowane zostały jedynie chęcią zebrania dla omówienia swoich spraw zawodowych oraz inne okoliczności, które wpłynęły łagodząco na wymiar kary.

Adwokaci i mecenas

Podział członków palestry na 2 grupy

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Przy opracowaniu zanowianego już dawniej projektu reformy ustroju palestry powstała propozycja podziału członków palestry zwyczajem francuskim

na dwie kategorie — adwokatów i mecenasów. Tej drugiej kategorii przysługiwałoby wyłącznie prawo występowania przed Sądem Najwyższym i Najwyższym Trybunałem Administracyjnym.

Znów gorszące sceny

w szkole im. Wawelberga i Rotwanda

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W dniu wczorajszym w szkole technicznej im. Wawelberga i Rotwanda wydarzyły się znów gorszące sceny na tle ghetta lawkowego.

Kilku studentów - żydów zostało poturbowanych.

Kres zajęciom położył dyrektor szkoły S. Zakrzewski, zarządzając jednocześnie dochodzenie dyscyplinarne przeciwko sprawcom ekscesów.

12 procent miejsc dla żydów

Pierwszeństwo na wydziały medyczne mają dzieci lekarzy

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Komisje rad wydziałowych na uniwersytetach przyznawać będą pierwszeństwo przy wstępowaniu na wydziały lekarskie dzieciom lekarzy. Oczywiście, decydującą rolę przy przyjmowaniu odgrywać będą egzaminy kwalifikacyjne.

Centralne władze oświatowe o-

trzymały już sprawozdania z wyników egzaminów kwalifikacyjnych na wydziałach lekarskich uniwersytetów w Polsce. W roku bieżącym zaobserwowano wyjątkowo duży napływ kandydatów. Na jedno miejsce przypada 6 kandydatów. Dla żydów zarezerwowano 12 proc. ogólnej ilości miejsc dla nowostępujących.

Samopomoc i oświata

Dwa jedyne cele organizacji szkolnych

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Ministerstwo oświecenia wydało okólnik, w którym poleca radom pedagogicznym nadzor nad organizacjami szkolnymi,

Okólnik stwierdza, że wszystkie organizacje szkolne muszą mieć charakter wyłącznie samopomocy i oświaty. Poza te ramy wykroczyć im nie wolno.

Podwyżka podatków zabije koniunkturę

Prof. Adam Krzyżanowski wypowiada się przeciwko nadmiernym obciążeniom, które zniszczą słabą poprawę gospodarczą i przyspieszą nowy kryzys w Polsce

Na łamach dwutygodnika „Polityka”, ukazał się nader interesujący i aktualny wywiad ze znakomitym ekonomistą polskim, Adamem Krzyżanowskim. Wywiad ten podajemy poniżej.

Na wstępie prof. Krzyżanowski zauważył, że poprawa w Polsce jest niesporna. Ta poprawa wyszła od poprawy sytuacji na wsi. Wzrost cen płodów rolnych wywołał wzrost dochodów wsi — jej zdolność nabywcza zwiększyła się, więc więcej kupuje ubrań, butów, cementu, nawozów sztucznych, narzędzi rolniczych i t. d. To stworzyło dla naszego przemysłu większy rynek zbytu; skutkiem tego przemysł może wytwarzać więcej i zwiększyć zatrudnienie. Właśnie ten wzrost zatrudnienia uważam za najcharakterystyczniejszy symptom poprawy koniunktury.

Przyczyny słabej „prosperity”

Jeżeli społeczeństwo nie odzyska obiektywnie prosperity w stopniu, który możnaby porównać z okresem 1927—9, to składa się na to kilka powodów. — W ciągu ostatnich 10 lat ludność nasza wzrosła o blisko 4 miliony. Przy tym samym dochodzie społecznym dochód na głowę zmalał. Następnie udział publicznych w dochodzie społecznym jest znacznie wyższy obecnie, niż w okresie ostatniej koniunktury. To sprawia, że dochody osób prywatnych są odpowiednio mniejsze.

Przeciążenie podatkowe

Z kolei prof. Krzyżanowski tłumaczy, dlaczego kryzys przybrał u nas tak wielkie rozmiary. Wśród wielu przyczyn, jest jedna, bodaj najważniejsza: oto w latach 1927—9, nie wyzyskaliśmy okresu wielkiej nadwyżki budżetowych dla zmniejszenia stawek podatkowych. To też we szliśmy w kryzys ze stawkami już wygórowanymi, ze stawkami już właściwie „kryzysowymi”, z przeciążeniem podatkowym. — Gdy, wskutek kryzysu, wpływy skarbowe zaczęły spadać, próbowaliśmy się ratować, podwyższając stawki podatkowe, względnie tworząc nowe podatki. Tak charakterystyczne było np. podwyższenie ceny wódki na początku kryzysu. Później, pod wpływem bolesnych doświadczeń, przyszło gdzieś do obniżenia podatkowych. Ale globalnie mamy raczej stały wzrost obciążeń. I tak w roku 1933 został utworzony fundusz pracy, a razem z nim szereg nowych obciążeń na jego rzecz. W r. 1935 podatek dochodowy, już i tak wysoki, został jeszcze podwyższony. Rok 1936 przyniósł składki na F. O. N., których skutki gospodarcze mogą być przyrównane do działania podatków, a przede wszystkim „pomoc zimowa”, która jest rodzajem nowego podatku. Nic zaś nie wskazuje, by w tym roku pomoc zimowa miała być skasowana czy ograniczona. W przeciążeniu podatkowym upatruje prof. Krzyżanowski główną przyczynę anemii gospodarczej Polski. — W stałym podnoszeniu obciążeń — główny hamulec poprawy na większą skalę. Poczynając od podatku inflacyjnego, który pożarł naszą kapitalizację, upatruje znakomity ekonomista polski w przeciążeniu podatkowym główny powód naszej anemii kapitalowej

— a ta z kolei jest najistotniejszą przyczyną naszego zacołania gospodarczego.

Przeciwko nowym podatkom

Stąd wniosek, że trzeba przede wszystkim uniknąć bądź podwyższania stawek istniejących podatków, bądź tworzenia nowych.

Istnieją projekty podwyższenia podatku dochodowego, również uchwalenia dodatku komunalnego do podatku dochodowego. Prof. Krzyżanowski jest tym projektem jak najbardziej stanowczo przeciwny.

Każde podniesienie podatków zabija koniunkturę i w rezultacie grozi ubytkiem wpływów skarbu.

Nie można też, wychodząc z założenia, że koniunktura się poprawia, preliminować na rok 1938—9 wyższe wpływy z danin publicznych i monopoli, niż na rok 1937-8.

Preliminarz na r. 1937-8 wyszedł bowiem z tego założenia, przewidując, że poprawa koniunktury da mniej więcej 6% wzrostu wpływów z danin i monopoli, t. j. około 100 milionów zł. O tę kwotę podwyższono budżet i po stronie wpływów i po stronie wydatków. Dobrze świadczy o fachowości departamentu budżetowego, że przewidywania te okazują się trafne. Ostatnie bieżące wpływy pozwalają spodziewać się, że wpływy skarbowe w roku bieżącym będą o około 100 milionów złotych wyższe. Nic więcej. Tylko ta rezerwa „koniunkturalna” jest już „zjedzona” w postaci wzrostu wydatków o dziewięćdziesiąt kilka milionów złotych, już w bieżącym roku budżetowym. Na sa nację stosunków skarbowych i finansowych nie zostaje nic. — Choć w roku bieżącym szczęśliwym trafem eskontowanie wzrostu koniunktury się udało, nie wydaje się, by to była zdrowa polityka skarbowa, którą należałoby kontynuować, coż dopiero wprowadzić w zwyczaj.

Jak długo potrwa koniunktura?

Nikt nie może przewidzieć, jak trwała okaże się obecna koniunktura, czy przypadkiem w roku przyszłym np. w związku z jakimiś wypadkami międzynarodowymi

wymi, albo też w związku z przesileniem w krajach anglosaskich, w których wysoka koniunktura trwa już piąty rok, koniunktura i u nas nie osłabnie.

Dalszy poważny, silny i zwłaszcza szybki wzrost produkcji, zatrudnienia i t. d., nie wydaje się u nas bardzo prawdopodobny. Przeciwnie zdolność wytwórcza naszego przemysłu jest w wielu branżach prawie całkowicie, lub nawet całkowicie wyczerpana, np. w hutnictwie, w cementnicie, w przemyśle metalowym, częściowo nawet we włókiennictwie i t. d. Okazuje się przy tym dowodnie, jak bardzo nasza zdolność produkcyjna była przez nasz przemysł przeceniana w okresie kryzysu. By naszą zdolność wytwórczą, a więc i produkcję, zatrudnienie rozszerzyć, trzeba nowych inwestycji, te zaś wymagają i kapitału, i czasu. Szybki wzrost koniunktury jest możliwy tam gdzie jest znaczna marża instalacji przemysłowych nie wyczerpana, ale musi być z istoty rzeczy dość powolny tam, gdzie te instalacje trzeba dopiero tworzyć. Łatwiej było Hitlerowi „nakreślić koniunkturę”, albowiem zastał olbrzymi aparat produkcyjny nie wyczerpany, niż nam, którzy musimy dopiero ten aparat zbudować. W najpomyślniejszym nawet wypadku nie można się spodziewać, by w przyszłym roku wskaźnik produkcji i zatrudnienia mógł wzrosnąć więcej, niż o 10 — 15 proc., t. j. mniej, niż w r. b. w stosunku do r. ub.

Odbudowa rynku kapitałowego

Gdyby — dość niespodziewanie — rok 1938 - 9 miał przynieść nadwyżkę dochodów w stosunku do r. 1937-8, to należałoby ją przeznaczyć:

1) na spłaty różnych drobnych zobowiązań, zadłużenia dostawców i t. d. (np. dopiero niedawno czytaliśmy w prasie, że min. komunikacji zapłaciła za tereny wyłączone pod budowę kolei Warszawa — Radom, oddaną do użytku już 4 lata temu) — a na takie oczyszczenie hipoteki trzeba zapewne kilkudziesięciu mil. zł.;

2) na odbudowanie rezerw skarbowych, przynajmniej w wysokości 1-miesięcznego budżetu, to znaczy około 150 mil.

zł.; sumę tę najlepiej byłoby trzymać na rachunku w Banku Polskim, tymczasem zaś obecnie r-ek skarbu w banku wynosi zaledwie około 10 miln.; przecież w każdym roku zachodzą nieprzewidziane wydatki, wywołane powodzą, czy klęską;

3) na odbudowę funduszy obrotowych monopoli i przedsiębiorstw państwowych;

4) na odciążenie t. zw. rynku sztywnego, przecież danie możliwości PKO. i PZUW., ubezpieczeniu społecznym etc. wolności lokat, t. zn. możliwości nabywania papierów na giełdzie jest najskuteczniejszym sposobem wzmocnienia i kursu papierów państwowych i obniżenia stopy kredytu długoprocentowego, i stworzenia rynku kapitałowego, którego powstanie jest nieodzownym warunkiem uprzemysłowienia kraju.

Nie zwiększać wydatków budżetu!

Dlatego wpływy budżetowe na rok 1938-9 powinny być preliminowane w tej samej wysokości, co na rok bieżący. Z tego wynika, że i wydatki winny być preliminowane w tej samej wysokości. Każde podwyższenie wydatków musi z konieczności spowodować wzrost stawek podatkowych, bądź wprowadzenie nowych podatków — to zaś oczywiście musi uzabić koniunkturę i przyspieszyć nowy kryzys.

— Mówiłem już przed tym o jednej przyczynie wyjątkowego powodzenia polityki gospodarczej Hitlera. Drugą jest to, że w Niemczech obniżono płace realne, w porównaniu z erą Brueninga o połowę, co prawda z poziomu bardzo wysokiego. U nas poziom płac był i jest znacznie niższy, tak, że o podobnym obniżeniu nie może być mowy. A ponadto na taką

politykę może pozwolić sobie tylko reżym dyktatorski, a i to, kto wie, czy na dalszą mełą ze skutkiem dodatnim. Obniżenie płac realnych w Niemczech powiększyło zyski przedsiębiorstw — ponieważ zaś konieczność uzupełniania instalacji przemysłowych nie zachodziła, można było ich zmusić do lokowania tych zysków w papierach państwowych.

Trzeba obniżyć podatki!

— Przeciążenie podatkowe Polski nie ulega wątpliwości. Widać to choćby stąd, że jesteśmy krajem o największej ilości ulg podatkowych. Widać to też stąd, że tylko te formy działalności gospodarczej, które korzy stają z exemptiony podatkowych, rozwijają się pomyślnie. Jaskrawym tego przykładem jest rozwój budownictwa. Drugim przykładem — terytorialnym — jest rozwój Gdyni. Podświadomie to czujemy. Gdy chcemy pełnąć naprzód jakąś dziedzinę — zaraz się mówi o ulgach podatkowych. Naprzykład — motoryzacja. Tu znowu ulgi podatkowe dały skutki dodatnie. Trzeba myśleć generalnie. To znaczy trzeba sobie powiedzieć, że zmniejszenie stawek podatkowych musi i wzmocnić koniunkturę i przysporzyć skarbu w większe dochody. Z podatków pośrednich obniżono dwa przede wszystkim: cenę wódki i akcyzę od cukru. I te dwie pozycje wykazują największy wzrost wpływów. To samo dotyczy i podatków bezpośrednich. W r. ub. podwyższono stopę podatku dochodowego, obniżono stopę podatku obrotowego (ten ostatni w okresach niżki cen jest nie tylko formalnie, ale i merytorycznie podatkiem bezpośrednim). Tymczasem w r. b. wpływy z podatku obrotowego wzrosły silniej, niż z podatku dochodowego. Trudno o wymowniejszy przykład dobroczynności obniżenia stawek podatkowych.

Podwyżka podatków zabije koniunkturę!

— W chwili obecnej zagadnienie podatkowe, a nie up. polityki kredytowej jest problemem kluczowym. Historia ubiegłej koniunktury i minionego kryzysu powinna być przestrożą. Zaniechanie obniżenia stawek podatkowych dzisiaj musi się zemścić, tak jak się zemściły zaniechania lat 1927-9. Podwyższenie podatków zabije koniunkturę i podważy równowagę budżetu.

Słychać skargi, że poprawa koniunktury jest u nas słabsza i powolniejsza, niż w wielu innych krajach. Obniżenie stawek podatkowych i niewiększanie wydatków jest dzisiaj jedynie właściwą drogą do wtrwania koniunktury i wzmocnienia jej tempa, do powiększenia wpływów skarbu, do istotnej równowagi budżetu, do zwiększenia naszego potencjału gospodarczego, a zatem i obronnego, oraz do podniesienia stopy życiowej najszerzej mas naszej ludności.

„Lewoniewski jeszcze żyje!”

— stwierdza kategorycznie jasnovidz Ossowiecki

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Mija już drugi miesiąc od chwili, kiedy po raz ostatni usłyszano z arktyki sygnał radiowy, nadawany przez „zdobycę bieguna Północnego” asa lotnictwa sowieckiego — pil. Zygmunta Lewoniewskiego.

Sygnał ten donosił o fatalnych warunkach atmosferycznych i mgle. Od tego czasu słuch o Lewoniewskim i jego 4 towarzyszach zaginął. Przez pewien czas ludzono się, że milczenie to wywołane jest jedynie uszkodzeniem radiostacji nadawczej. Nie dopuszczano myśli o katastrofie.

Lewoniewski, jak żaden lotnik świata, zna bieguna północny, nad którym już latał niejednokrotnie. Wyczynem o światowej sławie był jego wspaniały przelot wodnopłatem z Los An-

geles nad biegunem północnym do Moskwy (18.000 klm.). Ekspedycja biegunowa Lewoniewskiego była starannie przygotowana.

Wobec jednak przedłużającego się zupełnie braku wiadomości wszczęto energiczne poszukiwania. Z dwóch stron bieguna, t. j. od strony Ameryki i Sowieców udawały się ekspedycje ratunkowe, tak drogą powietrzną, jak i wodną, przeszukując tysiące kilometrów lodowych pól, tundry i powierzchni morza.

Lecz jak dotychczas poszukiwania te nie dały żadnych rezultatów.

Jak wiadomo, cała rodzina

zaginionego jest w Polsce. Składa się ona z matki, brata, siostry mężatki oraz siostry wdowy po ś. p. kpt. pil. Józefie Lewoniewskim, który zginął w katastrofie lotniczej, usiłując wraz z płk. Filipowiczem pobić rekord długodystansowego przelotu bez lądowania. Rodzina ta zwróciła się do słynnego jasnovidza inż. Stefana Ossowieckiego, prosząc go o wizję, mogącą rzucić jakieś światło na losy Lewoniewskiego.

W dn. 27 b. m. odbył się pierwszy seans u inż. Ossowieckiego, który twierdził kategorycznie, że Zygmunt Lewoniewski jeszcze żyje.

Ktoś wygra dzisiaj milion. I ciebie może spotkać to wielkie szczęście, jeżeli tylko posiadasz los na loterię klasową.

Ludzie biedni podróżują!

Narodziny nowego rodzaju turysty

— Trudno związać koniec z końcem przy obecnej cenie benzyny!
— żali się w kuluarach sądu mecnas G.

— Pan kolega ma auto?
— Nie, zapalniczkę!...

*

Dyrektor zakładu dla umysłowo-chorych zwraca się do wyleczonego już pensjonariusza:

— A więc już jutro będzie pan mógł wrócić do swej żony!...
— Widzę, że pan dyrektor nadal uważa mnie za wariata!

*

Bill i Bob grają w pokera.

— Nie oszukuj, Bob! — woła Bill. — Widziałem jak schowałś do kieszeni kilka kart.

— A bo widzisz, pragnę s to p u i o w o odzwyczać się od gry!

*

Do znajdującego się w stałych tarapatach piętynach aktora przechodzi jeden z jego wierzycieli.

— Niech pan przyjdzie jutro!
— Jutro... jutro... — mruczy wierzyciel — to samo mi pan powtarza od miesiąca.

— No to niech pan przyjdzie pojutrze!

*

W Waszyngtonie odbędzie się jeden z najoryginalniejszych pożarów w dziejach ludzkości. Spaleniu ulegnie mianowicie 4 miliardy 342 miliony 415 tysięcy dolarów w banknotach!...

Powód tego autodafe jest bardzo prosty. Na banknotach tych widnie je napis: „Skarb Stanów Zjednoczonych wypłaci okazicielowi tego biletu równowartość tyłu a tyłu dolarów w złocie”.

Rezerwy złota nie pokrywają jednak obecnie całej emisji banknotów.

Amerykanie zaś uważają, że państwu nie wypada kłamać.

*

Na temat obecnej sytuacji międzynarodowej i trudności, jakie wynikają z niej dla Anglii, w Londynie opowiadają następujące wydarzenie dla ilustracji, jak Anglicy potrafią panować nad nerwami. Pewien delegat na kongres Trade Unionów w drodze do Norwich, gdzie odbywał się zjazd, wpadł na słup telegraficzny i wyrzucił auto do góry kołami. Pośpieszono mu z pomocą, w przekonaniu, że trzeba go będzie wyciągać z pod szczytków maszyny. Tymczasem delegat najspokojniej wyszedł przez rozbite okno, jakby się nic nie stało, nie wypuszczając z ust dymiącej się fajki.

Cały świat może się denerwować i oczekiwać z napięciem jak wyjdzie Anglia z obecnej sytuacji, w którą wpędziły ją pirackie łodzie podwodne i obecne noty dyplomatyczne. Ale Anglia wyjdzie przez robite okno, nie wypuszczając z ust zapalanej fajki, choć rozumie, iż jacyś piraci starają się zabić wszystkie okna i zastrzasnąć wszystkie drzwi.

Paryż, we wrześniu.

Wbrew temu, co należało przypuszczać, wystawa paryska nie ściągnęła do stolicy świata dolarami czy funtami naładowanych krezusów obydwu półkul. Ani w „Carillonie”, ani u „Ritza” nie zabrakło luksusowych apartamentów dla możnych tego świata, spragnionych wędrowki po wszystkich zakamarkach wystawy. Przed licznymi bramami, wiodącymi na teren wystawowy nie wyciekają na swych właścicieli luksusowe Rolls - Royce'y czy Hispano - Suizy, a w parweniowszowsko wytwornych knajpach paryskich próżno szukać nababów, którzyby tu właśnie sfrunęli na skrzydłach śmigłych Junkersów czy Douglasów.

Fakt ten charakterystyczny jest nie tylko dla wystawy paryskiej, ale dla całej Europy, w której bez trudu można zaobserwować zanik globtrotterstwa ludzi bogatych.

Jak zaznaczyliśmy na wstępie, przestronnie jest w hotelach paryskich I rzędu, niema ścisłości w luksusowych restauracjach, dostojna cisza króluje we wspaniałych domach mód, salonach jubilerskich, słowem wszędzie tam, gdzie rojno i gwarno było do niedawna od ludzi szastających pieniędzmi, od ludzi, którzy z zastraszającą łatwością wypisywali na blar-

kietach czekowych sumy równe... rocznemu utrzymaniu przeciętnej rodziny urzędniczej.

Nie znaczy to oczywiście, aby całkowicie nie dopisali w tym roku ludzie bogaci, ta wspaniała plutokracja i arystokracja przeciętnemu szaraczkowi znajoma co najwyżej z filmowych aktualności, lub oglądana z poza barczystych pleców policjanta, utrzymującego w karchach przechodniów własnie wówczas, gdy miliony upostaciowane w sylwetce pana X czy Y odbywały króciutką

Nowa emisja 100-złotówek

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Począwszy od 1 października 1937 roku Bank Polski puszcza w obieg bilety bankowe 100 zł., opatrzone podpisem naczelnego dyrektora Banku Polskiego dr. Leona Barańskiego, oraz datą 9 listopada 1934 roku.

Poza tymi szczegółami nowe bilety nie różnią się niczym od znajdujących się obecnie w obiegu biletów 100 zł. II emisji z datą 2 czerwca 1932 roku.

przechadzkę z wnętrza polyskliwego Packarda do jeszcze bardziej polyskliwego wnętrza „Carillonu”.

Są, jest ich nawet dość sporo, ale nie tylu, co lat poprzednich. Dzisiaj nikną poprostu w tłumie innych turystów, którzy zjechali do Paryża, a potem, w drodze powrotnej, do swych pieleszy, zahacza prawdopodobnie o Brukselę, może o Londyn, wszędzie akcentując swą odrębność od tego, co zwykłe przywlekło się cenię w cudzoziemskim turyście. Ci nowi turyści, to drobni urzędnicy, mikroskopijni kucy, czy ich subleki, młodzież akademicka, wywodząca się raczej z mieszczańskiej czy proletariackiej biedoty, to cała falanga nowych ludzi, którzy wyruszyli w świat, korzystając ze wszystkich przywilejów, którym na imię: zniżki, zniżki, zniżki!

W dalekobieżnych ekspresach, przecinających wzdłuż i wszerz całą Europę coraz trudniej spotkać można wytworne, a zarazem znudzone damy, uspięne w ciszy przedziałów I klasy, obwarowane stertami wspaniałych skórzanych walizek, upstrzonych dziesiątkami kolorowych nalepek, świadczących o tym, że gościły we wszystkich, co najbardziej luksusowych „palace'ach” świata. Za

to w drugiej i trzeciej klasie ci snają się tłumy skromnie odzianych podróżnych z ubogimi, fi browymi walizkami, tłumy ludzi chciwie chłonących zaokeienny film ludzi, którzy wyraźnie widać, po raz pierwszy wyszli na międzynarodowy szlak, którzy z przerażeniem przyjmują wizytę celników i roztrzęsionymi od emocji dłońmi podają do kontroli zagraniczne paszporty.

Ci ludzie niechętnie korzystają z wagonów restauracyjnych, a jeśli już, to... długo wypytują o ceny, skrzętnie obliczają, czy wystarczy im pieniędzy z takim trudem uciulanych, a po tym jeszcze trudniej przez granice przewożonych. Ci ludzie rzadko korzystają z taksówek, chętniej, chociaż nie bez widocznego zmęczenia, dźwigając swe tobołki do autobusu, czy metra, którym napewno pojadą w... odwrotnym, niż potrzeba kierunku. Ci ludzie wreszcie cierpliwie szukają małych hotelików, tych 20 i 30 - frankowych klitek, które w rezultacie przepelnione są po brzegi, podczas gdy dystygnowana cieszka i... pustka przechadza się po hallach i grill - roomach luksusowych hoteli.

Kiedy spogląda się na te falangi nowych turystów, w niemym zachwycie przebiegających ulicami Paryża, czy Londynu, nie sposób oprzeć się wrażeniu, że jesteśmy świadkami jakichś bardzo gruntownych przemian, że oto na pierwszy plan codzienności wychodzi... szary człowiek.

Zresztą, jak zwykle, tak i w tym wypadku wyprzedziła nas Ameryka. Tam szary człowiek jest już niejako usankcjonowany, ma swe przywileje i swych opiekunów. Ma swoje restauracje, przystosowane do możliwości jego kieszeni i swoje hotele o standartowych cenach pokojów, a przecież mimo to wygodnie i prawie luksusowo urządzone. Europa jeszcze nieufnie zerka na nowego przybysza, jeszcze po dawnemu płasz czy się przed „dobrym gościem”, z góry zerka na pozorowanego hetkę petelkę, który cały swój dobytek zamknął w... plecaku, czy tekturowej torbie podróżnej, a przecież ten właśnie nowy, szary człowiek, to dzisiaj król turystów, globtrotter tym bardziej wartościowy, że nie znudzony, że spragniony wrażeń, które mu daje wszystko, co w bajecznym kalejdoskopie przesuwają się przed oczyma na ulicy paryskiej, czy londyńskiej.

Przed tym globtrotterem trzeba będzie lada dzień ukorzyć się, bo w gruncie rzeczy — jest bez porównania lepszym klientem od dotychczasowych turystów, jakże bardzo znudzonych; poza tym reprezentuje on daleko większą liczbę w ludziach i w globalnej gotówce

Z. K.

Japoński oddział wywiadowczy

obserwuje skutki bombardowania z samolotów na terytorium północnych Chin.

Najdłuższy most w Europie łączy duńskie wyspy: Zelandię i Falster

KOPENHAGA, 28.9. (PAT) — Wczoraj w obecności króla i przedstawicieli rządu otwarto najdłuższy most w Europie, łączący wyspy Zelandię i Falster.

Parlament duński uchwalił w r. 1932 specjalną ustawę przewidującą budowę tego mostu kosztem 28 milionów koron.

Długość mostu wynosi 3200 mtr. Do mostu prowadzi tama 400-metrowej długości. Most wsparty jest na 52 betonowych filarach. Do budowy jego zużyto 20,000 ton stali i przeszło 100,000 mtr. sześć. betonu.

Dzięki połączeniu wysp Zelandii z wyspą Falster podróż z Berlina względnie Hamburga do Kopenha-

gi będzie trwała o 45 minut krócej. Komunikacja samochodowa pomiędzy Zelandią a południowymi duńskimi wyspami oraz pomiędzy krajami skandynawskimi, dzięki wybudowaniu tego mostu została w znacznym stopniu ułatwiona i skrócona.

KINO
PALACE
W 5-tym tygodniu
niebywałego
sukcesu

REWELACYJNA
ZNIŻKA CEN!

Od 9. 4-5
po poł. od
54 gr.
Na wiecz.
seanse od
80 gr.

Film o doniosłym problemie
erotycznym i seksualnym

Szesnastolatka

Film, o którym mówi cała Łódź!
Film, który musi zobaczyć cała Łódź!

Chlorodont

pasta do zębów

usuwa szpecący osad
i niemiły zapach z ust

Wiadomości bieżące

DYŻURY APTEK. — Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Duszkiewiczowej, Zgierska 146, J. Hartmana, Brzezińska 24, W. Rowińskiej, Plac Wolności 2, A. Pełman i S-ka, Cegielniana 32, W. Danieleckiego, Piotrkowska 127, F. Wójcickiego, Napiórkowskiego 27, K. Kempfego, Karolewska 48, J. Cymera, Wólczańska 37.

REJESTRACJA ROCZNIKA 1919. — Dziś do rejestracji w wydziale wojskowym (Piotrkowska nr. 165) zgłosić się powinni mężczyźni, zamieszkali na terenie VI komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter: A do L włącznie, oraz mężczyźni, zamieszkali na terenie XIV komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter: O, P, R, S, Sz.

PRZYMUSOWE SZCZEPIONIA. Dziś powinny być zgłoszone do drugiego szczepienia dzieci, których nazwiska rozpoczynają się od liter: T, U, W.

Szczepienia odbywają się w godzinach od 8 do 10 w 12 punktach miasta, wyznaczonych w obwieszczeniach, znajdujących się w każdej bramie domu.

Sędzia Wierzbicki przewodniczącym IV wydziału karnego w sądzie

W dniu wczorajszym wiceprezes Illinicz opuścił Łódź dla objęcia nowego stanowiska wiceprezesa sądu apelacyjnego w Warszawie. Obowiązki przewodniczącego IV wydziału karnego obejmuje tymczasowo sędzia p. Jan Norbert Wierzbicki.

Nowy komitet W.F. i P.W.

Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie nowoimianowanego miejskiego komitetu WF i PW. Komitet ten powołany został na dwa lata od 1937 do 1939. Na jego czele stanął prezydent miasta, p. Godlewski.

Na pierwszym posiedzeniu p. Folt wygłosił referat na temat historii powstania komitetu oraz jego dotychczasowej działalności, po czym ukonstytuowały się poszczególne sekcje.

Nowy komitet przystąpi niezwłocznie do pracy.

1.000 złotych na najbiedniejszych

W dniu wczorajszym na ręce prez. Godlewskiego złożył 1.000 zł. na rzecz komitetu pomocy najbiedniejszym p. George Couturen, dyrektor generalny firmy „Union Textill” w Łodzi.

Nocna obława na prostytutki

Wczorajszej nocy IV Brygada wydziału śledczego przy pomocy policji mundurowej przeprowadziła 25 ulicach Łodzi, w szczególności na ulicy Piotrkowskiej, obławę na prostytutki i kobiety, trudniące się potajemnie nierządem.

W wyniku obławy zatrzymano około 50 niewiast niezarejestrowanych i niezgłaszających się do kontroli lekarskiej. Kobiety te przewieziono do wydziału śledczego. Odpowiadać one będą przed sądem starościami.

Minister Kościalkowski podpisał dekret nadający moc powszechnie obowiązującą orzeczeniu komisji rozjemczej dla przemysłu włókienniczego

Od blisko dwóch tygodni krążyły uprzednio pogłoski o tym, że minister opieki społecznej zdecydował już sprawę wprowadzenia t. zw.

powszechności orzeczenia komisji rozjemczej dla przemysłu włókienniczego.

W myśl wniosku, zgłoszonego w tej sprawie przez związki klasowe, orzeczenie wydane w dniu 3 sierpnia objęłoby wszystkie bez wyjątku zakłady włókiennicze, nie wyłączając fabryk przemysłu niezrzeszonego. Miałyby to olbrzymie znaczenie dla unormowania stosunków w przemyśle tekstylnym.

Jak się obecnie dowiadujemy

w dniu wczorajszym minister opieki społecznej, p. Zyndram - Kościalkowski podpisał odnośny dekret,

nadając moc powszechnie obowiązującą orzeczeniu komisji rozjemczej dla przemysłu włókienniczego na obszarze województwa łódzkiego, warszawskiego i kieleckiego, poza gminą Myszków.

W ten sposób zostały ostatecznie unormowane warunki pracy i płacy 130 tysięcy robotników, zatrudnionych w przemyśle włókienniczym kilku województw.

Orzeczenie wydane w dniu 3 sierpnia b. r. wprowadza 10-procentową pod-

wyżkę płac robotniczych.

Od ustalonych w taryfie stawek płac przewidziano dla poszczególnych ośrodków przemysłu włókienniczego poza Łodzią — upustv. wynikające ze specyficznych warunków produkcji.

Orzeczenie podwyższa w granicach od 5 do 20 proc. stawki płac tkaczy w tkalniach bawełny, przerabiających jedwab naturalny lub jedwab sztuczny z nitki jednolitej.

W sprawie urlopów orzeczenie postanawia, aby za podstawę obliczenia przeciętnego wynagrodzenia za urlop brano sumę zarobku w okresach rocznych,

liczonych od 1 stycznia do 31 grudnia.

Orzeczenie, utrzymując dotychczasowe przepisy o delegatach robotniczych, wprowadza zasadę, że przy redukcjach, wynikających z ograniczenia produkcji w zakładzie pracy, delegaci będą redukowani tylko w razie konieczności.

Dalej orzeczenie rozciąga stosowane w Łodzi normy odszkodowań dla robotników za postoję również na okręgi podmiejskie.

Orzeczenie, które obowiązuje obecnie wszystkie zakłady najważniejszych ośrodków naszego przemysłu włókienniczego, wprowadziło znaczną poprawę warunków materialnych rzeszy robotników w tak ważnej dla gospodarstwa narodowego gałęzi przemysłu.

Jak się dowiadujemy, niezwłocznie po podpisaniu przez p. ministra Zyndram - Kościalkowskiego dekretu o powszechności orzeczenia arbitrażowego o decyzji tej zawiadomiony został drogą telefoniczną inspektor pracy III okręgu, p. Wyrzykowski.

Nadanie mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu posiada dla okręgu łódzkiego znaczenie pierwszorzędnej wagi.

Obecnie inspekcja będzie miała możliwość skutecznego ingerowania we wszystkie zatargach a co najważniejsze, otrzyma możliwość stosowania sankcji za wszelkiego rodzaju przekroczenia obowiązujących norm o warunkach pracy i płacy.

Na skutek polecenia ministra opieki społecznej inspekcja już w najbliższych dniach wyśle na miasto oraz do ośrodków prowincjonalnych sztab kontrolerów,

którzy sprawdzać będą, czy orzeczenie arbitrażowe jest stosowane w całej pełni.

Wiadomość o wydaniu dekretu przez min. Kościalkowskiego przyjęta została przez robotników przemysłu włókienniczego z zadowoleniem. (g)

Wyniki konkursu L. O. P. P.

na dekorację pojazdów mechanicznych i rowerów

Z okazji „XIV Tygodnia L. O. P. P.” został zorganizowany konkurs dekoracji pojazdów mechanicznych i rowerów, w którym wzięło udział wiele firm i osób z terenu Łodzi, wystawiając nie tylko pomysłowe, ciekawe i barwnie udekorowane pojazdy.

Komisja sędziowska konkursu ogłosiła następujące wyniki:

SAMOCHOODY

I miejsce: Sp. Akc. Allart, Rousseau i S-ka — za dekorację p. t. „Wieża do skoków spadochronowych”.

II miejsce: Sp. Akc. K. Eisert i B-cia Schweikert — za dekorację p. t. „Reflektor przeciwlotniczy”.

III miejsce: Sp. Akc. I. K. Poznanski — za kompozycję p. t.

„Lotnictwo — filar Państwa”.

Ponadto komisja sędziowska wyróżniła zaszczytnie kompozycje wystawione przez Sp. Akc. K. Hoffrichter, Urząd Telegraficzny w Łodzi, Sp. Akc. Karol Steinert, Zw. Spółdz. Mlecz. i Jajczarskich.

Poza tym poza konkursem wystawiła Sp. Akc. L. Geyer dla propagandy L. O. P. P. model działu przeciwlotniczego.

MOTOCYKLE

I miejsce — p. Krendel Stanisław — za dekorację p. t. „Kadłub samolotu”.

II miejsce — p. Balik Antoni — za dekorację p. t. „Samolot z kwiatów”.

ROWERY

Konkurs rowerów został nie-

zwykle licznie obsesany. Zgłoszono 100 rowerów, z których wyróżniono 87 dekoracji.

I miejsce zdobył rower Zw. Spółdz. Mleczarsk. i Jajczarskich za dekorację p. t. „Samolot”.

II miejsce zajął zespół 18 rowerów P. A. S. T. za dekorację p. t. „Samoloty i bomby lotnicze”.

III miejsce zajął zespół 18 rowerów Sp. Akc. „Union Textille” za dekorację p. t. „Bomby lotnicze”.

Ponadto wyróżniono zespoły rowerów udekorowane przez Sp. Akc. Gampe i Albrecht, J. John i Z. Z. W. K. Scheiblera i L. Grohmana.

Pojutrze otwarcie nowego szpitala

Protest mieszkańców ulicy Zakątnej odrzucony

Jak się dowiadujemy, nowy szpital pod wezwaniem św. Antoniego, przy ulicy Przędzalnia, uruchomiony zostanie definitywnie pojutrze, w piątek, dnia 1 października. Będzie on posiadał oddziały wewnętrzny, chorób nerwowych oraz skórno weneryczny.

Nadto przy szpitalu uruchomiona będzie biblioteka miejska, która zostanie przeniesiona z gmachu przy ulicy Zakątnej 44.

W tym ostatnim budynku do czasu wybudowania szpitala dla gruźlików na Chojnach mieścić się będzie szpital dla płucno-chorych i gruźlicy kostnej.

Jak już donosiliśmy, delegacja lokatorów i właścicieli domów w okolicy budynku przy ulicy Zakątnej 44 złożyła protest w wydziale zdrowotności publicznej przeciwko uruchomieniu tam szpitala dla gruźli-

ków, motywując to względami zdrowotnymi.

Jak nas poinformowano, protest ten zostanie bezwzględnie odrzucony.

Sfery lekarskie z całą stanowczością zaprzeczyły, jakoby szpital dla gruźlików mógł sta-

nowić jakiegokolwiek niebezpieczeństwo dla mieszkańców okolicznych.

Chorzy bowiem są całkowicie odizolowani, przy czym w samym szpitalu przedsięwzięte są wszelkie środki ostrożności.

Tragiczna śmierć

łódzianki w Zaleszczykach

Z Zaleszczyk donoszą nam o tragicznym losie, który doznała młoda łódzianka podczas wywiezienia w urlopowych. Urzędniczka firmy „Autotechnika” w Łodzi, Piotrkowska 67, panna Helena Śmietankówna wyjechała 15 września na dwutygodniowy urlop do Zaleszczyk i w poniedziałek miała wrócić do Łodzi. W niedzielę poszła na dwa

rzec w Zaleszczykach, aby ostemplować bilet kolejowy. — Przechodziła przez ulicę, nagle najechała na nią jadący z nadmierną szybkością samochód okolicznego właściciela ziemskiego kapitana i zabił ją na miejscu. Jak się dowiadujemy panna Śmietankówna była zaręczona i wkrótce miał się odbyć jej ślub.

POPULARNA
WYCIECZKA

Do PARYZA

od 16
do 29. X.
zł. 225.—

Zapisy i informacje:

Wagons - Lits/Cook, Piotrkowska 68 i 6.

Wydała współników kradzieży

ponieważ skrzywdzili ją przy podziale łupu i pobili do krwi

Sprawę, która stanowić mogła tło do sensacyjnego romansu kryminalnego, rozpatrywał w dniu wczorajszym sąd okręgowy pod przewodnictwem sędziego Grochulskiego.

Na ławie oskarżonych zasiadła szajka złodziejska, która w swoim czasie dokonała zuchwałej kradzieży z mieszkania Dawida Różewicza przy ul. Gdańskiej 5 służąca Janina Kamińska, jej kochanek Jan Trzcinka, Henryk Malinowski i Józef Gronowski.

Kradzież dokonana została w czasie nieobecności właścicieli mieszkania. Łupem zlozycznej padła garderoba i biżuteria, wartości ponad 6 tysięcy złotych oraz kilkadziesiąt złotych w gotówce.

Inicjatorką włamania była Kamińska, wykonawcami: Trzcinka i Malinowski. Rola ostatniego oskarżonego nie została w śledztwie sprecyzowana.

Kradzież dokonana została w środę wieczorem, sprawców ujęto jednak dopiero w niedzielę. Przyczyniła się do tego Kamińska, która pokłóciwszy się z kompanami przy podziale łupu, pod wpływem zamroczenia alkoholem

WYDAŁA WSPÓLNİKÓW.

Wczoraj cała czwórka zasiadła na ławie oskarżonych.

Mimo, iż Kamińska podała dokładne szczegóły włamania, poza nią nikt nie przyznał się do winy. Trzcinka oświadczył, że jego rola ograniczyła się do przenoszenia walizek, o których sędził, że zawierają garderobę jego kochanki, Malinowski twierdzi, że wogóle na miejscu kradzieży nie był, a Gronowski, że oskarżenie Kamińskiej jest zemstą jedynie za zeznania, jakie złożył w jej sprawie przeciwko niejakiemu Cyganowi o alimenty.

Przebieg całej kradzieży w oświetleniu Kamińskiej wyglądał następująco:

Malinowski i Trzcinka wylamali zamki u szaf i rozpruli kasetkę, po czym wynosili razem z Gronowskim walizki.

Po dokonaniu kradzieży wszyscy zebrał się w mieszkaniu pewnej wdowy przy ul. Wąskiej 5. Tu, za skradzione pieniądze wyprawiono libacje, podczas której miał się odbyć podział łupu. Kamińska została skrzywdzona i już wówczas nosiła się z zamiarem złożenia zameldowania. Kiedy następnie nie tylko nie zaspokojoło jej żądań, ale pobito ją do krwi i odebrano biżuterię, użyła podstępnie i choć była stale pilnowana, dostała się do komisariatu i złożyła zeznania.

Następnego dnia ujęto Malinowskiego. Wyjechał on ze swoją kochanką na wieś pod Sieradz, tu jednak został aresztowany. W momencie, gdy policja wkroczyła do mieszkania, Malinowski chwycił rewolwer, STRZELIŁ DWUKROTNIEM DO KOCHANKI,

a następnie do siebie. Rannych kochanków szybko wyleczono. Na wczorajszej rozprawie świadkowie potwierdzili zarzuty aktu oskarżenia w stosunku do Kamińskiej, Trzcinki i Malinowskiego. O roli Gronowskiego nikt nie umiał nic dokładnego powiedzieć.

Po przemówieniach prokuratora, który domagał się surowej kary i obroców, którzy wnosili o łagodny wymiar kary dla Kamińskiej i u niewinnienie pozostałych, sąd ogłosił wyrok, mocą którego Kamińska skazana została na półtora roku więzienia, Trzcinka na półtora roku, Malinowski na dwa lata więzienia, a Gronowski został uniewinniony. ZNAKOMITY

Rząd niemiecki zaokmunikował znakomitemu skrzypkowi Menuchinowi, że kategorycznie zabrania mu wykonywać koncert skrzypcowy Schumana, który dotychczas był wogóle w świecie muzycznym nie znany. Rząd niemiecki uważa, że

koncert ten powinien być ze względów narodowych wykonany po raz pierwszy w Niemczech.

Schuman napisał ten koncert dla znakomitego wirtuoza Joachima i był zrozpaczony, że Joachim odmówił wykonywania tej kompozycji. Rękopis koncertu znaleziono nie dawno na jednej z półek biblioteki królewskiej w Berlinie, gdzie Schuman schował go przed 81 laty.

Schuman rzucił się do Renu, pragnąc popełnić samobójstwo. Uratowano go i umieszczono w domu obłąkanych, gdzie pozostawał do śmierci. W testamentie kompozytor zażądał, aby koncert, poświęcony Joachimowi, był wykonany publicznie po raz pierwszy nie przed, niż w 50 lat po śmierci wirtuoza.

Następcy Joachima jednak dali Menuchinowi zezwolenie na wykonanie tego koncertu już w tym roku na jesieni, ponieważ rękopis został znaleziony w znacznym stopniu właśnie dzięki temu wirturowi. Menuchin już pracował nad koncertem. Obecnie rząd niemiecki, uważając, że prawo czuwania nad wykonaniem ostatniej woli kompozytora należy do niego, a nie do spadkobierców Joachima, zgłosił swoje veto i Menuchin będzie musiał zrezygnować ze swego zamiaru.

Oskarżony uciekł z sądu

Korepetytor skazany na półtora roku za czyny lubieżne z nieletnimi uczenicami

Niespodziewany obrót przyjęła rozprawa w dniu wczorajszym rozprawa przeciwko korepetytorowi Czesławowi Dygasowi, oskarżonemu o czyny lubieżne z nieletnimi uczenicami. Dygas, człowiek w średnim wieku, gdzieś koło czterdziestki, ojciec rodziny, utrzymywał się z prywatnych lekcji. Uczennice dobierał możliwie w ten sposób, aby były młode i przystojne.

Z dwiema z pośród nich, których nazwiska ze zrozumiałych względów przemilczymy, Dygas uprawiał istne orgie, oczywiście w godzinach przeznaczonych na naukę. Obie dziewczynki liczyły poniżej 15 lat.

Nie wiadomo, jak długo trwałaby wyczyny starszego korepetytora, gdyby nie przypadek, który pozwolił rodzicom dziewcz-

ęzi wykręcić straszną prawdę. Złożono zameldowanie do prokuratury, która sporządziła akt oskarżenia.

W pierwszym terminie Dygas, który odpowiadać miał z wolnej stopy, nie zjawił się na rozprawę. Na wczoraj wyznaczono ponowną rozprawę. Przewodniczył jej sędzia Bork, oskarżał prok. Dreszer, jako oskarżyciel posiłkowy z ramienia rodziców poszkodowanych dziewcząt wystąpił adw. Loos.

„W. I. Z. O.”

Z dniem 1 października wznowione zostaną kursy języka hebrajskiego dla początkujących i zaawansowanych oraz kursy gimnastyki zdrowotnej.

Zebrań organizacyjnych w tej sprawie odbędzie się dziś, w środę, dnia 29 b. m. o godzinie 6.30 pop. w lokalu własnym (Piotrkowska 85). Sekretariat czynny jest codziennie od 5-ej do 8-ej wieczór (tel. 215-43).

Teatr, muzyka i radio

TEATR POLSKI

Dziś i codziennie o godz. 8.30 wiecz. bawić będzie publiczność niefrasobliwa komedia Ruszkowskiego „Jadzia wdowa” w scenicznej adaptacji Juliana Tuwima.

TEATR KAMERALNY

„Szklanka wody” grana będzie dziś i codziennie o 8.30 wiecz.

TEATR POPULARNY

Dziś i codziennie o 8.15 komedia Karola Dickensa „Świerszcz za kominem”.

SULAMITA BATH - DOBI W ŁODZI
Pani Bath-Dori, znakomita autorka pierwszego dramatu p. t. „Sąd” osnutego na tle życia współczesnej Palestyny (wypadki 1936 r.) przybyła na zaproszenie Klubu Inteligencji Żydowskiej do Łodzi, by wygłosić w niedzielę, dnia 3 października br. punktualnie o godz. 9 wiecz. referat na temat „Życie Palestyny pracującej w sztuce”. Sztuka „Sąd” stoi obecnie w ogniu najżywszej dyskusji literackiej. Wstęp wyłącznie dla członków klubu i zaproszonych przez zarząd gości. Punktualnie o godz. 9 min. 15 drzwi na salę zamknięte. Następny referat wygłosi dr. D. Laser, nac. red. „Nowego Dziennika” n. t. „Społeczne zadania prasy”.

WYSTAWA OBRAZÓW

Wystawa obrazów Tadeusza Trębacza w sali przy ul. Piotrkowskiej 90 otwarta jest codziennie od 11 rano do 8 wieczór. Wystawa, obejmująca blisko 50 prac, cieszy się powodzeniem i jest licznie odwiedzana przez miłośników sztuki. Wstęp bezpłatny.

PALESTYNA TAŃCZY, GRA I ŚPIEWA.

Zapowiedź występu w sali filharmonii pary palestyńskich artystów Noemi Liff i Józef Goland wywołala zrozumiałe zainteresowanie. Artyści ci wystąpią jutro o godz. 21-ej w progra-

mie p. t. „Palestyna tańczy, gra i śpiewa”, na którego czołowie złoży się palestyńska współczesna muzyka, ludowe piosenki oraz typy ras, zamieszkujących obecnie Palestynę.

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

6.18 Gimnastyka i muzyka z płyt
11.15 „Gdzie mieszka choroba” — pogadanka
11.40 Fragmenty z op. „Pajace” — (płyty)
12.25 Koncert orkiestry rozrywkowej z Łodzi
13.55 Godzina w Mali (płyty)
15.00 Audycja dla dzieci (Gwiazd artystyczny i muzyka z płyt)
16.00 „Poetyckie echo Łalki” (sonety St. Godlewskiej) — szkic literacki
16.15 Chór im. Moniuszki i wojskowa orkiestra dęta
16.45 „Zmiany w armii czerwonej”, odczyt
17.00 Helena Łapowska (śpiew) i W. Kochański (skrzypce)
17.50 „O samochodzie i jego kierowcy” — pogadanka
18.00 Chwila biura studiów
18.10 Muzyka jazzowa na fortepian solo i z orkiestrą (płyty)
18.50 Pogadanka aktualna
19.00 Gra orkiestra „Primo Scala” Accordeon Band” (płyty)
19.20 „Żywy dziennik” — audycja zespolowa
20.00 „Hurra! Uweznana!” — lekka audycja muzyczna
21.00 Koncert szopenowski w wyk. Leopolda Muenzera
21.45 „Doktor Plok” — opowiadanie Żeromskiego
22.00 Muzyka taneczna w wyk. malej orkiestry
23.00 Muzyka taneczna (płyty)

AUDYCJE ZAGRANICZNE

LONDYN (342)
20.00 Utwory Brahmsa (Allegro z sonaty Nr. 1, Koncert fortepianowy B-dur i Symfonia E-moll).
WIEN (507)
19.25 „Luiza Miller” — opera Verdi, go. —
PRAGA (470)
21.00 Uwertura radiowa Sina, Fantazja F-moll Mozarta i Symfonia Szymanowskiego
KALUNDBORG (1250)
21.00 Concerto grosso F-dur Haendla, Koncert fortepianowy D-moll Bacha, Koncert na 2 skrzypiec A-moll Vivaldiego
PARYŻ (1645)
20.30 „Beatrice” — opera Messageri
STRASSBURG (340)
20.00 „Lohengrin” — opera R. Wagnera
KOENIGSWUSTERHAUSEN (1574)
20.10 Trio na flet, fagot i fortepian i Kwintet dęty z fortepianem Beethovena
SZTUTGART (523)
21.15 Trio z klawirami B-dur i Trio w flet, skrzypce i altówkę Beethovena
SZTOKHOLM (424)
20.35 Symfonia C-moll Brahmsa
BUDAPEST (550)
22.05 Kwartet smyczkowy A-moll — Beethovena
MEDIOLAN (368)
21.00 „Rompicollo” — operetka Pletiego

Nie kupujcie żywności w brudnych sklepach

Premiery teatralne

„Świerszcz za kominem”

Sztuka Karola Dickensa w Teatrze Popularnym

Niesmiertelny, wzruszający naiwnością i czarem prawdziwej poezji obrazek z życia ludzi bardzo dobrych i jednego „czarnego charakteru”, którego dobroć otoczenia zmienia z gruntu, musi rozgrywać się w odpowiedniej atmosferze. Atmosfera decyduje o wszystkim. Schłodzone mieszkanko Piribingłów musi być przesiąknięte radosnym ciepłem i szczęściem, w którym ta i rozpylają się wszelkie lody, a miękka, jak wosk, najtwardsze serca. Ta atmosfera jest alfą i omegą sztuki. Ten początkowy duet między świerszczem i gaworzącym czajnikiem na ogniu wskazuje, że właśnie o taką atmosferę chodziło autorowi. Dla kontrastu na dworze dnie wicher nieznośny, mroźny, dotkliwy, chłupie deszcz, czy nawet rozmokły śnieg. Skostniełi ludzie wchodzą ze dworu do tej łzębki i tu spływa na nich błogosławieństwo ciepła, pogody i radości życia.

Tej atmosfery niestety nie udało się osiągnąć reżyserowi, p. DA-

BROWSKIEMU, który nota bene bardzo starannie zmontował całe przedstawienie, sumiennie wypracował wszystkie sceny i właściwie postawił poszczególne typy. Prostu jakby zapomniał o atmosferze. Może jest w tym również wina dekoracji p. AXERA, który nie dał w swych kompozycjach tego ciepła i schłodności, bez których nie ma „Świerszcza za kominem”. W wnętrzu mieszkanka Piribingłów nie odczuwamy przytulności, więc z niego jakiś chłód, szczególnie dający się we znaki, jeśli zważyć, że dano nam również przekrój dworu, gdzie panuje taka sama atmosfera, jak w izdebce. Na tym tle skrzętność i gospodarność kochanej pani Piribingł nie jest tak przekonująca, jak być powinna, nawet dla ślepego. Również metamorfoza Teklona, któremu stopiało zimne serce, gdy padł nań promień życia Piribingłów, nie znajduje w panującej atmosferze dostatecznego uzasadnienia. Odnoszę wrażenie, że dekorator przede wszystkim za bie-

ganie urządził mieszkanko Piribingłów. Może zasugerował go zawód właściciela, a zapomniał o tym, że mający sporo pracy woźnica angielski z dobrych wiktoriańskich czasów nie jest vegetującym właścicielem resorki w powojennej Łodzi.

Powierzenie roli Kropeczki p. DYWIŃSKIEJ było swego rodzaju eksperymentem. Trzeba stwierdzić, że udany. Może początkowo i ona odczuwała brak tego ciepła, które jest jej życiem, ale niebawem rozegrała i w dużym stopniu napełniła scenę tym, czym zapomniał ją napełnić dekorator. Szczególnie w ostatnich dwóch aktach była wyjątkowo interesująca, jako żywa, ruchliwa, szczęśliwie wyprana z taniej ekliwkości Kropaczka.

Doskonałą postacią szlachetnej, subtelnej, pozbawionej wrogu Mey stworzył p. SKUBNIEWSKA. Była naprawdę jakby postacią z innego świata, ze świata anielskiej dobroci i łudy, która jednak potrafi zwykłych zjadaczy chleba w aniołów przemieniać. Nieskazitelna dykcja, miły timbre głosu, głębokie przeżywanie roli przy całkowitym jej opanowaniu — to wszystko pozwala mieć nadzieję, że p. Skubniewska jeszcze wiele raz przyczy-

ni się do sukcesu sztuk, w których będzie występować.

Dobrze wyglądała i zupełnie poprawnie zagrała swój epizod p. ŻEROMSKA. Natomiast p. DUNA-JEWSKIEJ powinien był reżyser stonować groteskę. Jeśli się, jak p. Dąbrowski, całą sztukę ujmie realistycznie, to taki wyjątek, odbiegający od ogólnego obrazu, nie jest wskazany.

Niespodziankę sprawiła p. SKWARSKA w niemej roli idiotki-służącej Tilly. Jest to rola, która z łatwością może nie być dostreżona. A tymczasem p. Skwarska włożyła w odtwarzaną postać tyle ekspresji, naturalności i precyzji, że wysnęła się wśród wykonawców na jedno z pierwszych miejsc.

P. POŁOMSKA dobrze recytowała tyrady Elfa, w ostatnim akcie za fotelem lepiej, niż w pierwszym.

Piribingła grał p. MATUSZKIEWICZ. I znowu w pierwszym akcie nie był przekonujący, ale w następnych rozwijał przeżycia naiwnego, pocziwego, zblakowanego i przywróconego szczęściu woźnicy bardzo konsekwentnie. Może tylko w ostatnim akcie w scenach rozpaczki należało by ekspresje nieco

stonować. Dickens w „Świerszczu za kominem” nie lubi ostrych kontrastów.

P. WINAWER ujął Teklona zbyt, że tak powiem, pondemieckim. Okazuje się przecież, że ten fabrykant zabawek nie jest w gruncie rzeczy czarnym charakterem, a tylko człowiekiem o lodowatym sercu, gdy odtaje, zdolne jest do uczuć ciepłych. W pierwszych aktach powinien wiać od niego mroz, a nie nikczemność, fałsz i podstęp. To nie jest Wurm z „Lutrygi i miłości”. Doskonale ten artysta przeprowadził postać Teklona konsekwentnie od pierwszej do ostatniej sceny, ale właśnie to ujęcie sprawiło, że metamorfoza była trochę niezrozumiała.

Świetnym Kalebem, stwarzającym swej córce świat czarownic złudzeń i ukarany za to boleśnie przez los, by pod koniec przeżyć chwile szczęścia z powodu niespodziewanego powrotu syna, był p. PAŁOWSKI.

Nieznanego dobrze zagrał p. SNAY.

Teatr Popularny w tym sezonie zapowiada się, jako teatr pełnowartościowy G. Was.

Strzałki kierunkowe

muszą mieć wszystkie auta

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:
W najbliższych dniach ogłoszone będzie rozporządzenie o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych. Rozporządzenie wprowadza m. in. ujednolicenie przy samochodach znaków, wskazujących kierunek jazdy. Mają to być jednego typu strzałki, umieszczone z boku samochodu. Na zastąpienie strzałek rozporządzenie daje roczny termin.

Ponadto rozporządzenie ustanawia wszelkie wprowadzone ostatnio tytułem próby ułatwienia z zakresu rejestracji samochodów.
Nowe rozporządzenie ujmować będzie wyraźnie przepisy o ruchu na drogach, usuwając dotychczasowe niejasności.
Ustala ono m. in., że pierwszeństwo przy przejeździe ma samochód z prawej strony nie tylko na skrzyżowaniach, ale na rozwidleniach dróg.

Tygier i Glatter

skazani po półtora roku więzienia

W sądzie okręgowym odbyła się rozprawa przeciwko byłym wspólnikom, właścicielom znanego zakładu futrzarskiego: Gerszonowi Glatterowi i Józefowi Tygierowi, oskarżonym z art. 281 k. k., który mówi: „Kto prowadzi księgowość kupiecką w sposób niezgodny z prawdą, albo księgi lub dokumenty handlowe uszkadza, ukrywa, prze-

rabia lub podrabia, podlega karze więzienia do lat 5-ciu”.
Rozprawie przewodniczył sędzia Niklewski, obronę oskarżonych wnosili adw. Albrecht. Po przesłuchaniu świadków: Duzińskiego, Russanka i Lizy Kanel, sąd wydał wyrok, mocą którego obaj oskarżeni skazani zostali po półtora roku więzienia. Z mocy ustawy amnestyjnej, kara ta została skazanym darowana.

CASINO
Pocz. 4. 6. 8. 10

MARLENA DIETRICH

w potężnym filmie, ilustrującym przewrót bolszewicki w carskiej Rosji p. t.

HRABINA WŁADINOW

Uzgadnianie projektów ustawodawczych z wojewodami

Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało ostatnio okólnik, którym zmieniony został częściowo regulamin ministertwa. W myśl powyższego okólnika, projekty aktów ustawodawczych oraz rozporządzeń, a także projekty ważniejszych okólników ministerstwa spraw wewnętrznych, mających charakter zasadniczy, będą przesyłane wojewodom dla wyrażenia opinii, jeżeli wykonanie tych norm ma w przyszłości należeć do obowiązków władz administracji ogólnej i samorządu terytorialnego, lub w inny sposób dotyka istotnych kompetencji tych władz, albo ich organizacji.

Radykalny środek na morską chorobę

Każdy, kto jechał okrętem, pamięta, jak „przyjemną” jest choroba morską, która potrafi nieczynie jadącego przez kilka godzin, zupełnie osłabić i wycieńczyć. Lekarze od dawna szukali środków na tę nieodłączną towarzyszkę podróży morskich. Wszystko bezskutecznie. Sprzedaje się coprawda rozmaite reklamowe środki i specyfiki, które po użyciu okazują się mało skuteczne.
Ostatnio niejaki C. Lillington z Chicago twierdzi, że jedynym radykalnym środkiem przeciw chorobie morskiej jest... taniec. Podobno ruchy przy tańczeniu doskonale neutralizują „kiwanie” statku i wprawiają w kontraktę przepoń brzuszną, której ruch jest główną przyczyną choroby morskiej. Lillington ma nawet środek dla nie tańczących. Każe im wolno wdychać powietrze przez usta i energicznie wydychać nosem.

S P O R T

Łódź-Śląsk

Międzyokręgowy mecz lekkoatletyczny pań

Odkładany parokrotnie międzyokręgowy lekkoatletyczny mecz kołbicy Łódź — Śląsk dojdzie do skutku najbliższej niedzieli dnia 3 października.
Reprezentacja Łodzi zostanie ustalona ostatecznie po jutrzejszych zawodach eliminacyjnych.
Śląk zapowiedział przysłanie swej drużyny reprezentacyjnej w następującym składzie: 100 mtr. — Kałużowa, Kielbasianka, 200 mtr. — Kieronimówna i Kałużowa, 800 mtr. — Sosowna, Strzelczykówna, 80 mtr. — Orzełówna, Hoffmannówna, sztafeta 4x100 mtr. — Kieronimówna, Kielbasianka, Hoffmanów-

na i Kałużowa, skok w dal: Kielbasianka, Zółkówna, skok wzwyż: Orzełówna i Biskupówna, rzut kulą Cejzikowa i Sierańska, rzut dyskiem Cejzikowa i Orzełówna, rzut oszczepem Cejzikowa i Żytkówna.
Atrakcją meczu będzie pojedynek w rzucie dyskiem Wajsówna — Cejzikowa. Ta ostatnia osiągnęła bowiem już w bieżącym sezonie rzuty w granicach 40 mtr. Również i szereg innych konkurencji zapowiada się b. ciekawie, zwłaszcza że zawodniczki śląskie znajdują się w dobrej formie, a Orzełówna osiągnęła ub. niedzielę w skoku wzwyż 1,43 mtr.

GRAND-KINO W 4-ym tygodniu
Rewelacyjna zniżka cen!

Pocz. seansów o godz. 4-ej od **85 gr.** o 6, 8 i 10 od **1.09**

Najlepszy film ostatnich lat
Ziemia Błogosławiona
Szczytowe kreacje Paula Muni i Luizy Rainer

Kto zwycięży w turnieju kandydatów do mistrzostwa szachowego świata?

Turniej 8 arcymistrzów претенdentów do mistrzostwa szachowego świata, od 2 tygodni rozgrywany w Austrii (na Semmeringu, a od 5 rundy — w Baden), rozwija się pod znakiem licznych sensacji i nie spodzianek, do których w pierwszym rzędzie należy zaliczyć nadzwyczajny sukces młodzieńczego Keresa, już obecnie, 3 rundy przed ukończeniem turnieju, uchodzącego za najpewniejszego kandydata do pierwszej nagrody. Pierwsze 3 rundy zaznaczyły się dużą ilością remisowych wyników, bynajmniej nie wpływających z ostrożnej gry. W następnych rundach obraz walki znacznie się zmienił i tabela się upstrzyła symbolizującymi zwycięstwo jedynkami.

i podobnie Botwianikowi, gra on w każdej partii na wygraną. Przebieg ostatnich 4 rund był następujący: w 8 rundzie Keres zwyciężył Flohra, Ragozin — Eliskasesa, a Capablanca z Finem zremisowali. Partia Petrow — Reshevski została odłożona w pozycji lepszej dla Petrowa. W 9 rundzie Keres pokonał Ragozina, a Reshevski po 7-godzinnej grze — Eliskasesa. Capablanca z Petrowem i Fine z Flohrem zremisowali. W 10 rundzie Fine zremisował z Keresem, Petrow z Flohrem, a Ragozin niespodziewanie

zwyciężył Reshevskiego, Capablancą zaś odłożył partię z Eliskasesem w przegranej dla siebie pozycji. W 11 rundzie jedyny punkt zdobył Keres w walce z Petrowem. Pozostałe spotkania Capablancą — Reshevski, Flohr — Eliskases i Fine — Ragozin zakończyły się nierozegraną. Po 11 rundach prowadzi w turnieju Keres, mając 8 i pół punkta. Za nim następują: — Fine — 6 i pół punkta, Capablancą i Reshevski — po 5 i pół punkta i 1 patrii niedokończonych, Flohr — 5 i pół punkta, Ragozin — 5 p., Eliskases — 3 p. i 1 partia niedokończona, Petrow 2 i pół punkta i 1 partia niedokończona.

CAPITOL
wyświetla najprzedniejsze filmy!

Dzisiaj i dni następnych!

„Bohaterowie morza”

Epopeja bohaterstwa ludzi morza wg słynnej powieści R. KIPLINGA „Kapitanowie Zuchy”
Realizacja: Victor Fleming
Obsada:
Freddie Bartholomew
Spencer Tracy
Lionel Barrymore
Melwyn Douglas

Ceny miejsc na wszystkie seanse od 54 gr.

Rekordzista konsument szpinaku

Dietetyka współczesna zalicza szpinak do najważniejszych jarzyn z racji dużej ilości witamin i soli mineralnych, które ta jarzyna zawiera. W Japonii rekord konsumpcji szpinaku osiągnął pewien lekarz, Kokuji Yoshida, który w ciągu 8 lat spożył nieprawdopodobną ilość 93 centnarów tego ziela. Dr. Yoshida przechodził przed laty ciężką chorobę, która go osłabiła i wycieńczyła do tego stopnia, iż postanowił powrócić do zdrowia przez zastosowanie diety, w której główną rolę miał odgrywać szpinak. Z czasem wciągnął się dr. Yoshida w konsumpcję szpinaku i zasmakował w tej potrawie. Jak sam twierdzi, forsowne odżywianie się szpinakiem przywróciło mu zdrowie i siły.

WIE DLACZEGO...

Naręczona: — Patrz, kochany, jaki pogodny wyraz twarzy ma ten młody człowiek, który stoi przy oknie.

Naręczony: — Tak, ale on wie dlaczego. Jest tylko świadkiem przy ślubie.

Wkrótce w Grand-Kinie ZNACHOR

w/g głośnej powieści

T. Dołęgi-Mostowicza

W rolach głównych:
Junosza-Stępowski, Barszczewska, Zacharewicz, Ćwiklińska, Węgrzyn i Gierasieński.

Zmiany w PUWF-ie?

Z Warszawy donoszą, że w niedługim czasie na stanowisku dyrektora Państwowego Urzędu W. S. i P. W. ma w najbliższym czasie zajść zmiana. Dotychczasowy dyrektor gen. Olszyna Wilczyński ma ustąpić. Jako następcę gen. Olszyny Wilczyńskiego wymieniają pułk. Wendę, prezesa WKS-ów.
Mówi się również o zmianie na stanowisku zastępcy dyrektora urzędu, które piastuje pik. Ziętkiewicz.
Wiadomość powyższą notujemy jedynie z obowiązku dziennikarskiego.

Nowy rekord przelotu przez Atlantyk

LONDYN, 28.9. (PAT) — Dziś o godz. 8.14 wylądował w Foynes przybyły z Botwood brytyjski wodnosamolot „Cambria”, ustanawiając nowy rekord przelotu Atlantyku w 10 godz. 33 min.

W kilku wierszach:

DOBRE WYNIKI LEKKOATLETYCZNE zanotowano w niedzielę w Zgierz. 100 mtr. wygrał Barelowski (Gimn.) w czasie 11 sek. przed Polłuskim (Bortata) 11.1, który znowu wygrał 200 mtr. w czasie 23.1. Oba te wyniki są najlepsze w tym sezonie w okręgu łódzkim, a czas na 200 mtr. nawet rekordem okręgowym, który jednak nie będzie zatwierdzony, gdyż nie było kompletu siedmiu związkowych.

IKP WYSTAWIA NA NIEDZIELNY MECZ Z HEROSEM następującą ósemkę: Popielaty, Spodenkiewicz, Bartalak, Czesławski, Schön, Chmielewski, Pietrak i Kubiak. Przeprowadź biletów w firmie Erwin Stibbe (Piotrkowska 132).

RODZICAMI CHRZESTNYMI SZTAN DARU IKP będą panie: dyr. Burschowa, dyr. Fleischerowa, dyr. Wolczyński, Głazewska i Ejmowa oraz panowie: prezydent miasta Godlewski, dyr. Frits Hoffman, dyr. Fleischer, inż. Salm i Wegierski.

KAPITAN sportowy jugosłowiańskiego Związku Piłki Nożnej Popovic zastąpił następujący skład na mecz z Czechosłowacją dnia 3 i Polską dnia 10 października w Pradze i Warszawie: Glaser, Hnegl, Matosie, Kokotovic, Medarie, Plese, Vallarevic, Vuja dinovic, Marjanovic, Kakotie, Hltrea i Lesnik.

W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ, 3 października odbędą się następujące dalsze mecze o mistrzostwo klasy A: bolsko Widzewa o godz. 11-iej Widzew — Burza, bolsko UT o godz. 11-iej UT — Wima, bolsko KE o godz. 11-iej PTC — Sokół (Pabianice), bolsko LKS o godz. 15.45 LTSG — WKS i bolsko WKS o godz. 15.45 SKS — Sokół (Zgierz).

JAPONIA — CHINY. Zgodnie z terminarzem rozrywek piłkarskich o mistrzostwo świata, odbyć się ma 10 listopada w Tokio mecz piłkarski pomiędzy Chinami i Japonią. Jak słychać, wbrew krwawej walce, jaka toczy się między oboma krajami, mecz zostanie rozegrany, przy czym drużyna chińska znajduje się już od miesiąca na turnieju na wyspie Jawie, gdzie na 8 rozegranych spotkań wygrała 7. Najlepszym graczem drużyny chińskiej jest Leewaitong.

ZWIĄZEK MAKABI w Polsce prowadzi obecnie przygotowania do wysłania zawodników na III Makabiadę w kwietniu 1938 r. w Tel Aviv. Na dzień 9 — 10 października wyznaczono lekkoatletyczne zawody eliminacyjne w Warszawie, na 17. X eliminacje tenisowe w Tarnowie, a na ten sam dzień eliminacje kolarskie w Łodzi.

W SOBOTĘ I NIEDZIELĘ 9 i 10 PAŹDZIERNIKA bawić będą w Łodzi drużyny gier sportowych warszawskiej Polonii i mistrza Polski w koszykówkę KPW. Poznań, które rozegrają mecze w koszykówkę żeńską, hazę, szczyplornika i koszykówkę męską z zespołami IKP. Mecze te odbędą się w ramach jubileuszu 10-lecia klubu.

JESZCZE TYLKO WISŁA GRA W ŁODZI. Do ukończenia rozgrywek ligowych pozostały ŁKS-owi jeszcze tylko dwa mecze: w Łodzi odbędzie się w dniu 17 października mecz z Wisłą, a następnie w dniu 24 października ŁKS rozegra ostatni mecz w Poznaniu z tamtejszą Wartą. Przez dwa tygodnie drużyna ligowa ŁKS-u będzie pauzować. W kraju odbędą się najbliższej niedzieli, 3 października, następujące mecze ligowe: Cracovia — Garbarnia w Krakowie, Warta — Wisła w Poznaniu i Ruch — Pogoń w Wielkich Hańdukach.

Reglamentację handlu należy zarzucić!

Wprowadzanie cenzusu i gospodarki planowej jest szkodliwe dla całego kupiectwa

Na łamach „Głosu Porannego” zwracaliśmy już uwagę na tendencje „organizacyjne” kupiectwa chrześcijańskiego.

Pos. Sikorski dyrektor rady naczelnej kupiectwa polskiego pod płaszczykiem poprawy struktury handlu i usprawnienia jego działalności — pragnąłby realizować modne dziś hasła politycznej eksterminacji, nie mające nic wspólnego z tendencjami gospodarczymi.

Charakterystyczne jest przeto na tle tych dążeń kupiectwa chrześcijańskiego stanowisko izby przemysłowo-handlowej w Warszawie, która w swym biuletynie artykuł wstępny poświęca zagadnieniom handlu wewnętrznego.

Artykuł ten wychodzi z założenia potrzeby podjęcia programowych poczynań w dziedzinie organizacji handlu wewnętrznego, które to poczynań mają być skierowane ku usprawnieniu wymiany i podniesieniu poziomu aparatu dystrybucyjnego t. j. tych wszystkich środków, które służą dla sprawy kupieckiej wymiany towarowej. Nie ulega wątpliwości — podaje wspomniany artykuł — że większość środków, mogących uzdrowić nasz aparat dystrybucyjny, usprawnić wymianę towarową — racjonalizować pracę placówek handlowych — leży w rękach samych zainteresowanych.

Bez konieczności uciekania się do tak obosiecznych środków, jak żądanie wprowadzenia cenzusu zawodowego, bez opierania odrodzenia handlu o hasła absolutnej dziś nieziszczalnej wolności gospodarczej lub naodwrot planowej gospodarki — możliwe jest postawienie naszego rodzimego handlu na poziomie, jakiego wymaga sytuacja gospodarcza, społeczna i polityczna Polski.

Z góry jednak powiedzieć sobie należy, że realizacja programów nawet najskromniejszych w dziedzinie handlu wewnętrznego nie jest łatwa. Jak każdy proces niematerialny, oparty o rozproszoną w przestrzeni i czasie różnorodność usług — wymiana wewnętrzna jest trudna do uchwycenia, a tym samym trudna do pokierowania. — W handlu wewnętrznym nie można stworzyć centralnego biura — udzielającego pozwoleń na przejście towaru pomiędzy poszczególnymi grupami społecznymi, nie można stworzyć przepisów regulujących warunki wymiany pomiędzy hurtlem i detalem lub ustalić zasadę kompensaty między kupcem a konsumentem.

Tak zorganizowany handel wewnętrzny przestałby być handlem i dalby w wyniku zupełne zahamowanie wymiany

przezo reglamentację należy odrzucić z miejsca

przy wyborze metod działania w handlu wewnętrznym, a wysiłki zwrócić w kierunku oddziaływania pośredniego na poszczególne elementy, tworzące całość tej funkcji gospodarczej.

W odniesieniu do handlu żydowskiego artykuł zajmuje następujące stanowisko. Trudności realizowania programowych prac w dziedzinie handlu wewnętrznego w Polsce powiększa znakomicie również fakt zróżniczkowania narodowościowego elementu ludzkiego w nim zatrudnionego i wynikających stąd konfliktów i sprzeczności interesów, których nikt trzeźwo ujmujący rzeczywistość nie gwałtownie lub zapoznawać nie może. Z powyższych względów realizacja wszelkich programów racjonalizacji handlu staje się procesem dłuższym i bardziej skomplikowanym, niż w innych dziedzinach gospodarki narodowej. (Np. w rolnictwie), jak również wymaga współdziałania większej ilości środków dyspozycyjnych. Udział w tej pracy muszą wziąć każdy w swoim zakresie organizacje kupieckie, samorząd gospodarczy i samorząd terytorialny. Udział czynników państwowych nastąpić powinien jedynie w zakresie utrzymania ogólnej jednolitej a

konsekwentnej polityki usuwania przeszkód do rozwoju handlu — nigdy bezpośredniego wpływania nań.

Całość programowych prac nad uporządkowaniem aparatu dystrykcyjnego i usprawnieniem wymiany daje się z grubsza zakreślić w trzech zasadniczych kierunkach:

1) w kierunku stałego podnoszenia poziomu zawodowego elementu ludzkiego, zatrudnionego w handlu oraz przygotowania kadr przyszłych kupców przez akcję dokształcania.

2) w kierunku wyposażenia handlu we wszystkie niezbędne dla należytego spełnienia usług środki i techniczne urządzenia.

3) w kierunku usuwania warstw strukturalnych, zniekształcających aparat dystrybucyjny i wypaczających jego rozwój, przy czym przez to ostatnie rozumieć należy przede wszystkim dwa najbardziej jaskrawe niedomagania natury strukturalnej: zbytne rozdrobnienie przedsiębiorstw handlowych oraz zanik pewnych ich kategorii.

Powyżej przedstawiony w zarysie plan programowych prac racjonalizacyjnych oparty być musi o dokładną, lecz przy tym szybką analizę poszczególnych ośrodków.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słaba, przy obrotach niewielkich. Notowano: Amsterdam 292,55, Bruksela 99,15, Londyn 26,19, Nowy Jork 529,13, Nowy Jork — kabel 529,50, Paryż 18,17, Praga 18,45, Zurych 121,60, Bank Polski płacił za dolary amerykańskie i kanadyjskie 5,27, floreny holenderskie 291,55, franki francuskie 17,87, szwajcarskie 121,10, belgi belgijskie 88,90, funty angielskie 26,10, palestyńskie 25,90, guldeny gdańskie 99,80, korony czeskie 17, duńskie 116,45, szwedzkie 134,45, norweskie 131,05, liry włoskie 22,30, szylingi austriackie 36,50, marki fińskie 11,20, niemieckie 114, niemieckie srebrne 123.

AKCJE

Dla papierów dywidendowych tendencja była słabsza. Większych obrotów dokonano akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 107,50, Cukier 36, Węgiel 26,25, Lilpopy 53,75, Ostrowieckie 26,50, Starachowice 32, Haberbusch 41,50

PAPIERY PROCENTOWE

Dla papierów procentowych tendencja była utrzymana, przy większych obrotach 4 i pół proc. wewnętrzną. Notowano: 3 proc. inw. I em. 67,75, II em. 69, seria 81, 4 proc. dolarowa 38,25, 4 proc. konsolidacyjna 58,50 — 58,75, 5 proc. kolejowa 59 — 60 — 59, 4 i pół proc. listy ziemskie 55,75, 4 i pół proc. p. z. wewnętrzną 55,75 — 55,50 — 56, 8 proc. oblig. B. G. K. I em. 93, 5 proc. Warszawy z 1933 — 62,25 — 62,13, 5 proc. Kieło z 1933 r. — 52, 5 proc. Łodzi z r. 1933 — 56.

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

	spzedaż	kupno
Dolarówka	38.25	38.00
Konsolidac. gr.	58.75	58.50
Konsolidac. dr.	58.25	58.00
Wewnętrzna	55.75	55.50
Inwestyc. I em.	67.50	67.00
Inwestyc. II em.	63.50	63.00
Bank Polski	107.50	107.00

Tendencja utrzymana.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Jęczmień przem.	22.25	— 23.25
Rzepak	58.00	— 60.00
Siemie Iniane	44.50	— 45.50

Reszta bez zmiany.
Tendencja stałsza.

NOTOWANIA BAWELNY

NOTOWANIA NOWY JORK.
Otwarcie z dn. 28. 9.
Październik 8.49, grudzień 8.33, czeń 8.41, marzec 8.47, maj 8.57, lipiec 8.65.

LIVERPOOL

Zamknięcie z dn. 28. 9.
Loco 5.05, październik 4.82, grudzień 4.90, styczeń 4.94, marzec 5.00, 5.06, lipiec 5.11.

ALEKSANDRIA

Notowania z dn. 28. 9.
Sakellaris: listopad 14.93, styczeń 15.03, marzec 15.08.
Ashmouni: październik 10.86, grudzień 10.83, luty 10.87, kwiecień 10.95, czerwiec 10.96.

Plan podziału wierzycielności firmy „Le Chapeau”

Syndyk masy upadłości firmy „Le Chapeau” Spadkobiercy Jerzego Goeperta złożył sądowi sprawozdanie, z którego wynika, że z tytułu prowizji od sprzedanych kapeluszy komisowych wpłynęło do kasy od firmy „A. Weinfeld i A. Straneman” zł. 132.

Suma podlegająca podziałowi pomiędzy wierzycieli wynosi zł. 3849.

Do podziału pomiędzy wierzycieli nieuprzywilejowanych jest suma zł. 2.311,42.

Sąd przyjął do wiadomości sprawozdanie syndyka odnośnie planu podziału.

Ustawa o „zespolach przemysłowych” w sejmie?...

Przemysł uważa je za twory nowej biurokracji

Wśród szeregu zamierzeń rządu, posiadających cechy gospodarki planowej — wymienić należy m. in. projekt ustawy o t. zw. „zespolach przemysłowych”.

Lekka zwyżka po kilkudniowej stabilizacji

Po kilkudniowej stabilizacji, na rynku walorów zaznaczyła się wczoraj tendencja lekko zwyżkowa. Obroty były w dalszym ciągu normalne przy zmniejszonej podaży.

4 i pół proc. państwowa pożyczka wewnętrzna podniosła się o 10 pkt.: obracano nią po kursie 55,75 w placeniu, 56,25 w żądaniu.

3 proc. pożyczka inwestycyjna miała tendencję niejednolitą: I em. utrzymała się na poziomie poprzednim i obracano nią nadal po 67,50 kupno, 68 sprzedaż. Natomiast II em. zwyżkowała o 25 pkt. osiągając kurs 68,75 w placeniu, 69,25 w żądaniu.

5 proc. pożyczka kolejowa, po dłuższej przerwie, znów była notowana. Kurs pożyczki tej uległ w ciągu dnia różnym wahaniom, aż ustabilizował się na poziomie 59,75 kupno, 59,25 sprzedaż.

1 proc. prem. pożyczka dolarowa (dolarówka) nie wykazała zmian. Na rynku prywatnym nadal obracano ją po kursie 38 w placeniu, 38,50 w żądaniu.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna utrzymała się na poziomie poprzednim: za grubsze odcinki tej pożyczki nadal płacono 58,50, żądano 59, za drobne zaś 58,25 w placeniu, 59,75 w żądaniu.

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie ser. V podniosły się o 25 pkt.: obracano nimi po kursie 55,50 kupno, 56 sprzedaż.

5 proc. listy zastawne m. Łodzi — nowe, nadal bez zmian. Na rynku prywatnym płacono za nie 55,75 żądano 56,25.

Na rynku akcyjnym nastąpiła lekka zniżka. Akcje Banku Polskiego, po kilkudniowej stałej zwyżce, trafiły wczoraj 50 pkt. I obracano nimi po 107 kupno, 108 sprzedaż.

Jak już donosiliśmy na łamach „Głosu Porannego” zespoły przemysłowe byłyby specjalnymi organizacjami producentów do wypełniania określonych zadań gospodarczych.

Według dzisiejszych pojęć, byłyby to niejako przymusowe kartele i miałyby za zadanie m. in. stopniowe przechodzenie od surowców zagranicznych do krajowych i współpracę z czynnikami rządowymi w dziedzinie handlu zagranicznego.

Stanowisko kół gospodarczych w odniesieniu do tych projektów nie jest bynajmniej jednolite. Przeważają, oczywiście, opinie przeciwne, według których zespoły przemysłowe oznaczałyby zetatyzowanie wszystkich dziedzin naszego ży-

cia gospodarczego.

Koła przemysłowe podkreślają, że w ogóle tego rodzaju nowe organizacje są zbędne. Są one tym bardziej niepotrzebne, jeśli mają być powoływane dla celów często wręcz przejściowych.

Byłoby to tylko wprowadzeniem nowych nadbudówek do życia gospodarczego i stwarzaniem nowej biurokracji.

Należałoby najpierw zbadać, czy czynności tego rodzaju nie mogą być wykonywane w ramach obecnej struktury organizacyjnej w przemyśle. Zdaniem sfer przemysłowych jest to całkowicie możliwe o ile nie chce się doprowadzić do całkowitego zetatyzowania życia gospodarczego.

Polityka w handlu papierniczym

Nowe przedsiębiorstwa i sklepiki szkolne zabijają solidne placówki kupieckie

Branża papierniczo-piśmienna znajduje się obecnie w sytuacji wysoce niepożytecznej. Co gorsza, sytuacja ta nie jest wynikiem przyczyn natury koniunkturalnej, lecz wypływa z zarysowujących się głębokich przemian strukturalnych w tej branży, a likwidacji tych zmian nie należy się spodziewać zbyt szybko.

Największą i tradycyjną bolączką tej branży są — sklepiki szkolne. Kupiec-detalista przez cały okres wakacyjny czeka na rozpoczęcie roku szkolnego, aby powiększyć obroty. Z chwilą rozpoczęcia roku szkolnego, nanczytelstwo uruchamia sklepiki szkolne, które podcinają egzystencję detalicznego kupiectwa.

Co więcej, zakupy dla tych sklepików szkolnych są rzadko skutecznie u kupców: przeważnie materiały piśmienne dla szkół nabywane są u pokątnych pośredników, którzy z branżą tą nie mają nic wspólnego i tylko na okres początków roku szkolnego zajmują się dostarczaniem materiałów piśmiennych.

Ceny płacone tym pośrednikom są niejednokrotnie o 10—15 proc. wyższe niż w sklepach, pomimo, że nie ponosząc żadnych ciężarów publicznych, winni sprzedawać taniej.

W ten sposób wychowuje się cały zastęp przygodnych handlarzy kosztem uczciwego kupiectwa.

Następną bolączką tej branży jest podwyższenie stawki podatku dochodowego. Podwyższona stawka da się specjalnie we znaki przy sprzedaży artykułów pakowych, przy których skutek dotkliwej

Czas zimowy na giełdach amerykańskich

Od dnia 27 września r. b. na wszystkich giełdach w Nowym Jorku, zarówno towarowych, jak i pieniężnych wprowadzono czas zimowy, z związku z czym wszystkie notowania tych giełd kończą się o jedną godzinę później, aniżeli w okresie letnim.

konkurencji ze strony domokrażców i agentów fabrycznych — kupiec nie osiąga nawet 5 procent zysku.

Na pogorszenie sytuacji wpływa ponadto powstanie szeregu nowych sklepów, których tworzenie nie da się wytłumaczyć względami gospodarczymi. Zjawisko to wpływa tylko na rozdrabnianie handlu detalicznego, natomiast w żadnej mierze nie pobudza dodatkowego po pytu, gdyż nowe sklepy tworzone są w pobliżu istniejących. Najlepszym dowodem tego jest fakt, iż w związku z powstaniem nowych sklepów obroty w hurcie uległy wprawdzie pewnemu zwiększeniu (zakupy na skład), natomiast w detalu obroty poszczególnych sklepów spadły w odpowiednim stosunku.

Jak widzimy cały szereg przyczyn wpływa na pogorszenie się sytuacji detalicznego kupiectwa papierniczo-piśmiennego. Nie dziwnego więc, że w łonie tego kupiectwa przejawiają się ostatnio dążenia organizacyjne, któreby położyły kres tym nienormalnym warunkom.

DZIŚ WEŁENI I JEDWABI

R. MĘDRZYCKA i S-ka

przy ul. PIOTRKOWSKIEJ 14
TEL. 231-70.

SKŁAD ZAOPATRZONY
W NAJNOWSZE TKANINY
NA B. SEZON JESIENNO-
ZIMOWY. CENY NISKIE

KTO WYGRAŁ NA LOTERII?

TABELA NIEURZĘDOWA (Bez gwarancji)

PIERWSZE CIĄNIENIE

Dzienna wygrana 5.000 zł. —

37991

50.000 zł. — 181744

10.000 zł. — 110238 110516

126715

5.000 zł. — 22206 132102

2.000 zł. — 256 37370 40381

47028 54288 56253 56937 70757

101195 109394 128282 127356

138765 192097 192904

1.000 zł. — 6001 29209 41024

43385 46816 54531 55706 68771

73140 76288 78162 79319 84584

93765 107681 112916 143392

144239 147854 149053 153401

182756 186129 189031

Po 200 zł.

24 169 213 505 601 856 7 941 1268

571 657 80 762 877 912 2015 395 533 65

94 703 15 57 86 814 96 955 3125 79 302

51 430 543 751 66 932 4086 216 413 519

66 736 833 88 970 5228 62 366 523 632

808 49 99 990 6101 374 886 7223 406

74 536 62 770 815 82 5 935 8018 558 63

94 636 774 9038 65 118 537 57 716 809

10103 60 634 735 846 921 45 11654

803 12011 93 160 432 662 843 13163 393

486 529 98 759 868 993 14066 100 214

327 568 660 715 41 97 15126 29 80 318

39 694 816 86 906 16084 203 70 328 37

404 869 979 17177 211 357 76 401 622

4 48 821 45 18082 236 39 629 776 904

35 19190 305 90 448 67 98 534 626 713

20071 301 508 671 787 801 912 21029

31 52 90 7 203 394 454 776 863 22121

411 590 683 766 930 3 23104 62 8 324

45 597 24005 19 213 301 36 49 57 69

505 621 36 777 892 927 25016 128 451

68 78 556 637 929 26108 28 95 328 79

551 81 931 27001 59 295 543 607 701

30 946 81 28095 351 730 92 29019 65 355

490 677 855 925 53

30416 568 807 27 780 861 31060 281

91 413 22 6 51 504 704 894 32274 374

403 8 36 514 40 43 45 33147 276 311

530 3 34159 60 378 449 576 699 864 93

901 35119 37 268 411 58 768 825 81 924

36000 75 165 240 349 554 671 91 724

830 37129 224 507 32 71 626 715 38059

96 113 613 720 928 39027 162 70 350 72

516 791 99

40091 3 230 7 42 514 49 659 78 772

838 41012 26 31 60 7 376 499 541 85

628 834 927 42392 468 632 52 700 824

910 18 89 43220 453 655 68 727 98 843

4 913 78 44003 119 223 403 517 26 902

86 45055 152 290 305 28 937 46008 20

185 292 352 595 47297 358 443 48091 445

639 769 811 73 916 49105 43 692 861

85.

50055 199 376 673 84 704 35 935

51087 255 307 65 96 651 882 930 52147

55 317 22 463 689 53047 246 326 65 558

832 981 54045 141 305 413 64 671 760

803 55065 101 12 293 320 620 91 735 75

843 58022 36 218 398 425 505 25 9 647

57 57537 46 607 803 58364 80 493 755

808 930 59169 71 310 31 618 952

60915 151 338 529 602 760 944 57

61057 115 41 281 87 382 424 78 516

65 615 62059 71 139 68 207 634 770 809

69245 90 132 583 719 26 861 70 909

64063 9 155 308 55 462 573 693 813

65236 63 517 750 79 862 976 66108 219

845 67035 168 322 4 471 513 706 69042

194 747 888 933 60 69175 480 7 916 68

70310 686 776 80 93 71024 42 227 81

379 405 785 96 72150 333 557 82 700

63 93 73240 51 371 81 464 773 898

74016 161 75 202 685 718 911 75156 372

482 568 915 44 76034 180 331 520 98
764 842 73 92 77046 77 455 67 609 62
930 78069 376 468 79454 814 41
80196 407 505 21 752 940 61 81109
91 94 445 691 709 27 912 53 70 82051
107 81 216 446 83342 67 434 7 559 662
762 879 960 84068 328 494 642 766 806
61 85080 264 312 418 555 916 95 86046
84 191 4 202 311 56 853 64 940 82 87117
536 640 8803 647 74 144 339 448 520
779 94 89165 344 426 601 62 716 860
90023 60 112 407 95 500 33 707 847 9
91089 126 51 55 294 370 448 519 645 57
92048 85 135 94 371 403 12 54 633 797
856 94 93023 115 357 719 28 813 94250
5 306 496 526 614 946 65 95006 28 106
84 247 341 791 96124 70 82 94 214 18
419 94 627 466 97109 49 77 337 548 75
998 98140 208 25 8 404 5 42 95 525 674
990 99020 116 498 732 852
100007 139 51 202 34 327 60 429 502

91 309 593 921 167036 240 389 448 74
620 76 758 855 911 23 59 168015 277
442 740 817 930 55 91 169244 311 514
651 93 871 993
170091 106 54 69 365 422 931 171279
426 670 700 837 172072 285 551 908
758 999 173014 332 470 1 738 853 901
74 174460 589 715 854 999 175039 150
238 609 41 91 946 176072 4 599 728
177044 124 349 536 93 665 710 79 951
178071 102 342 510 88 797 908 97 179459
561 623 846 74 922 7 32
180331 212 408 833 181268 75 323
405 510 680 722 860 911 45 182000 102
430 83 543 638 40 53 911 183088 349
483 605 89 750 984 184122 414 542 612
854 185050 94 191 408 65 558 94 711
856 9 186024 365 567 660 880 88 92 931
84 187065 351 487 644 728 61 946
188021 43 56 231 419 688 802 80 84 981
189034 79 113 27 338 729 987

18025 122 29 217 738 864 19047 136 235
71
20602 21219 88 502 9 759 811 45 902
22253 653 821 81 939 49 23058 96 132
423 24557 747 25350 73 578 755 941
26181 284 545 995 27712 975 28246 67
310 70 604 20151 62 415 21 34 511 84
30009 331 595 613 792 972 31085 207
407 87 720 872 82 949 95 32242 541
754 33919 34274 519 789 35820 75 36014
529 79 86 772 912 37141 51 855 911 61
38371 811 39030 271 349
40001 121 289 543 62 647 921 53
41488 551 642 849 42200 44 43461 945
44544 682 835 904 45008 127 291 893
46350 926 70 47002 114 309 21 471 643
994 48051 167 279 94 546 654 49024
246 365 408 578 649 711 873 78
50208 562 6442 798 862 918 96 51466
599 964 52348 574 87 611 843 53110 686
719 808 54035 66 252 499 670 55396 455
637 997 56169 675 967 57003 5 49 336
53026 298 738 59032 335
60182 237 786 902 31 61019 235 645
820 960 62274 342 91 744 914 13 37
90 63164 445 656 870 64168 73 223 69
65040 68 345 483 715 99 838 66254 99
354 99 67003 54 91 209 396 68126 65
336 918 69792 810 29 919
70279 320 71463 808 70 998 72114
393 420 872 73591 93 916 933 74060
113 309 42 89 99 480 642 82 850 75120
328 497 76212 48 308 510 500 617
77034 396 713 825 39 60 78799 79055
282 698 801 938
80178 302 840 81216 45 303 20 411
521 606 943 82149 201 360 485 557
83297 569 822 964 84071 29 7908 85449
883 86137 250 854 75 971 87495 655
79 957 88161 63 68 77 247 49 391 646
874 928 99 89491 535 721 56 882 921
90092 134 253 402 806 91056 209 481
538 959 92032 105 88 96 659 93098 179
481 531 538 601 69 96 701 94021 33 336
770 893 95003 39 204 731 814 96034
63 409 17 79 581 852 97036 308 441
593 98156 620 59 815 929 99366 84 515
91 943
100022 87 110 205 34 704 101198 565
994 102276 103047 444 503 30 104149
563 105040 219 3313 527 677 800 31
106236 371 438 576 77 107023 76 240
666 747 904 108066 170 804 850 931
109286 818 68
110564 730 111362 431 748 54 112020
44 359 434 667 904 113185 473 571 883
994 114383 86 734 822 115320 470 885
947 88 116216 69 349 484 835 117274
382 419 635 821 118015 153 311 329
718 829 119172 232 557 780
120049 138 860 84 121199 234 570
785 122141 48 390 91 552 658 66 123211
651 793 936 124170 214 94 671 913
125025 922 567 858 126146 619 857 925
127203 324 28 941 48 128259 478 711
129039 53 84 435 46 573.
130250 803 131588 887 132130 878
133020 271 300 513 42 92 677 704 94
917 134070 80 254 679 934 135316 901
25 136047 267 301 6 612 734 926 61
137157 63 323 24 922 138152 139019
257 308 406 501 801 921 76
140145 335 872 141072 286 521 693
721 43 996 142168 200 408 87 90 511
927 143051 497 543 695 99 144099 112
15 248 381 465 589 145059 651 904 19
146169 375 875 147044 175 265 425 725
830 175 265 425 725 830 148043 396
462 562 149025 193 349 89 496 743
150056 167 402 732 86 151260 443
66 577 630 913 152258 75 400 70 73
503 767 842 153019 400 547 154102 18
384 547 696 155509 156059 326 414 81
645 719 157015 32 327 574 81 620 994
158416 621 159929
160181 391 724 161687 162116 504
799 163195 385 808 164241 578 165090
372 462 566 166203 345 94 472 564 774
67042 331 94 836 168632 833 169026
98
170363 428 68 97 511 171057 157 319
421 84 172118 368 494 744 885 173920
174057 76 272 98 307 603 175300 42
750 869 903 176207 70 413 789 177212
318 22 40 853 178043 91 667 179472
557 837 82
180618 729 96 98 809 181315 39
186326 29 791 957 183063 97 210 184521
341 684 812 995 186333 41 18747 900
188312 682 980 189150 236 457 694 825
190105 464 834 191010 484 812 55
192016 186 361 68 455 547 95 677 193510
49 194534

TRZECIE CIĄNIENIE Po 200 zł.

172 378 568 744 1309 30 45 960 2720
3054 123 317 625 795 4149 224 386 428
708 815 923 64 5014 687 747 64 880
6263 400 433 620 842 7090 280 91 342
697 8742 834 9091 111 383 611 860
10041 96 639 961 11845 961 12050
227 782 944 78 13116 412 867 14237 53
341 485 855 15340 425 526 59 675 813
82 16200 342 858 17005 35 256 325 963
18534 603 991 19007 91 225 455 635
20221 35 821 21144 83 343 98 695
22101 542 68 984 23033 340 725 811 87
24192 248 25119 230 546 53 817 23 33
973 26394 811 927 27144 52 204 506
951 28560 29032 306 424 783
30177 309 504 31051 355 93 776 878
32372 487 585 33200 310 55 834 34115
604 35 886 99 35030 343 688 748 36461
960 37888 38039 690 719 39422 579 955
40267 380 628 68 818 41421 42201 623
800 43092 188 333 657 756 833 930
44665 834 45060 92 571 93 736 57 46228
805 989 47227 418 512 757 861 48393
49302 39 745.
50089 398 581 818 87 51364 700 60
954 52090 164 280 53645 54005 785 821
55110 675 56129 97 283 439 655 873
57100 49 221 80 58670 941 59234 622
622 87 706 8.
60104 363 437 63018 273 570 732 941
69 64665 87 65030 64 585 635 846 66514
67428 62 658 68311 432 43 865 987
69132.
70545 75 793 845 97 71244 78 315
465 898 72277 383 515 968 73052 104
333 463 646 735 822 74094 322 502 650
75133 221 445 854 961 83 76760 77004
290 430 614 20 78112 35 419 76 501 805
79000 348 775.
80034 606 81126 525 82 82055 165
88 909 79 83253 63 92 408 74 543 672
783 87 84111 601 85403 62 81 680 724
871 86308 6

DOSKONAŁE PIÓRO Z WIDOCZNYM ZAPASEM ATRAMENTU.

Pióro wieczne Parker VACUMATIC było pierwszym, które zastosowało widoczny zapas atramentu. Wiele firm w pośpiechu zaczęło je naśladować, lecz bezskutecznie. Dziś Vacumatic jest nadal jedynym doskonałym piórem z widocznym zapasem atramentu. Jedyny Vacumatic ma następujące zalety.

- Zapas atramentu widoczny w całym zbiorniku, a nie tylko ostatnie krople w piórze.
- Usunięcie 14 zbędnych części pozwoliło na zwiększenie zapasu atramentu o 102%, bez powiększenia pióra.
- Wyjątkowa stalówka ze złota platynowanego z precyzyjnym końcem piśze bez szczy.

Zł. 100.—, 80.—, 65.—, 55.—
A. J. OSTROWSKI S-ycy, Łódź, Piotrkowska 55; Warszawa, Marszałkowska 120

Parker VACUMATIC

Gruntowne i usamodzielniające wyuczenie zapewniają **ZAWODOWE KURSY** Broju i szycia damskiego i dziecięcego **Prof. P. SZEJNFINKIEL** Aleja i Maja 20
Specj. działy: mierzenie i modelowanie dla krawczyń oras pyjam i bielizny luksusowej.
Opłata przystępna.
Prospekty bezpłatne.

Lekarz-Dentysta **R. ROCZKIS - ROZENBLUM** Piotrkowska 123 **POWRÓCIŁA** przyjmuje 10 — 1 i 4 — 7

DOKTÓR KLINGER spec. chor. seksualnych, wenerycznych i skórnych (włosów) **powrócił** **Andrzeja 2, tel. 132-28** Przyjmuje od 9-11 rano i od 6-8 w W niedziele i święta od 10-12

Dr. med. **W. MILLER** CHOR. WEWNĘTRZNE (Spec. Reumatyczne) **POWRÓCIŁ** **Stenkwicza 40, tel. 146-11** przyjmuje od 4.30 do 7 wiecz.

FUTRA W WIELKIM WYBORZE **Amzel i Kompel** pg. najnowszych modeli — poleca firma

PIOTRKOWSKA 41 Tel. 217-29. Dogodne warunki. Pracownia kuśnierska na miejscu

Doktor Medycyny **Gustaw Kohn** specjalista chorób kobiecych i akuszerii **POWRÓCIŁ** **Piłsudskiego 51, tel. 170-03** Przyjmuje 8-10 i 4-8 w.

Dr. E. GUTMAN choroby dzieci **powrócił** **Gdańska 26, tel. 173-00** ord. eodz. 3-6 pp.

Dr. Ludwik Falk **powrócił** Choroby skórne i weneryczne **Nawrot 7, tel. 128-07** przyjmuje od 10-12 i 5-7

Dr. BRAUN ul. Cegielniana 4 Telefon 100-57. spec. chor. skórnych, wenerycznych i seksualnych **przyjm. od 8-11 i od 4-9 wiecz. w niedziele i święta od 9-1**

Dr. med. **M. RUNDSTEIN** AKUSZER-GINEKOLOG **Pomorska 7, tel. 127-84** **wznowił przyjęcia z dn. 30 września r. b.**

Dr. med. **S. Kryńska** Chor. skórne i weneryczne (kobiecy i dzieci) **Stenkwicza 34** telef. 146-10 **godz. przyj. od 12-2 i 3-4 pp**

Dr. med. **L. NITECKI** Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopięciowych **Nawrot 32, front I piętro** telefon 213-18. **POWRÓCIŁ** **przyjm. od 8-9.30 rano i od 5.30-9 w. W niedz. i święta od 9-12 w poł.**

Gabinet kosmetyki i toaletowej **Z. SZWALBE** dyplom Uniwersytecki **POWRÓCIŁA** **Moniuszki 1, tel. 127-99.** **Usuwanie wszelkich defektów cery. Usuwanie bezpowrotnie i bez śladów spęcających włosów. Przyjmuje 10-2 i 4-8 wiecz.**

Dr. med. Włodzimierz **Żadziwicz** STOMATOLOG Chor. i chirurgia jamy ustnej i zębów **Piotrkowska 164** telef. 125-26 **przyjmuje od 3-7**

DR. MED. **S. Warszawski** chor. wewnętrzne **Nawrot 8, tel. 109-23** **wznowił przyjęcia**

DOKTÓR **HENRYKOWSKI** Specjalista chorób wenerycznych skórnych i kobiecych **Traugutta 9, front, I p** **Tel. 262-98** **przyjmuje od 8-11 i od 6-9 w w niedz. i święta od 9-12.30 pp.**

DR. MED. **NIEWIAŹSKI** Specjalista chorób wenerycznych skórnych i seksualnych **Andrzeja 5, telef. 159-40** **przyjmuje od 8-11 rano i od 5-9 w w niedziele i święta od 9-12**

Dr. med. **Szarlota Eigerowa** **POWRÓCIŁA** **Piłsudskiego 61** **Telef. 107-20**

Dr. med. **E. Wołkowyski** Spec. chorób wenerycznych, seksualnych i skórnych **Cegielniana 11, tel. 238-02** **Przyjmuje od 8-12, 4-9 w. w niedz. i święta od 9 do 1 po poł.**

Lekarz-dentysta **Feliks Seidengart** **Zamenhofs 1, tel. 139-26** **powrócił**

Dr. med. **HELLER** Spec. chorób wenerycznych, moczopięciowych i skórnych **Traugutta 8. Tel. 179-89** **Przyjmuje od 8-11 i 4-8 wiecz. w niedziele i święta od 10-11 pp.**

Dr. J. Nadel AKUSZER-GINEKOLOG **przyjmuje od 10-12 i od 4-8 w. Andrzeja 4, tel. 228-92**

LEKARZ - DENTYSTA **S. Rozen-Rawiczowa** **Narutowicza 30** **Tel. 154-36.** **POWRÓCIŁA**

DR. MED. **Markowiczowa** choroby skórne i weneryczne **Moniuszki 2** **tel. 166-35** **WZNOWIŁA PRZYJĘCIA** **Godz. przyjęć: 8-1, 5-7 po poł.**

Do akt Nr. Km. 1127/X | 37 **OBWIESZCZENIE** Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 10-go Leonard Naborowski zamieszkały w Łodzi, Zachodnia 41 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 7 października 1937 r. o g. 12-ej w Łodzi przy ul. Gen. Orlicz Dreszera odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 1000.— a mianowicie: 16 dużych i 10 małych łódek i aparatu z wmontowanym patefonem. które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym. **Łódź, dn. 13 września 1937 r.** Komornik (—) L. Naborowski

Do akt Nr. Km. 1143/X/37 r. **OBWIESZCZENIE** Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 10-go Leonard Naborowski, zamieszkały w Łodzi ul. Zachodnia Nr. 41, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 5 października 1937 r. od godz. 11 — 13, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: przy ul. Północnej Nr. 1 — 100 sukien damskich, w różnych kolorach, oszacowanych na łączną sumę zł. 650.—, przy ul. Nowomiejskiej Nr. 8 — 50 m. towaru kamgarowego, w kolorach ciemnych — na sumę zł. 650.—, przy ul. Nowomiejskiej Nr. 8 — 30 lisów złotych i kolorowych — na sumę zł. 650.—, przy ul. Plac Wolności Nr. 6 — 40 płaszczy damskich wełnianych jesiennych — na sumę zł. 650.— i przy ul. Nowomiejskiej Nr. 6 — 35 płaszczy męskich, wełnianych — na sumę zł. 650.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscach sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym. **Łódź, dnia 13 września 1937 r.** Komornik: (—) L. Naborowski

Spis zapowiedzi Nr. 920/37. I. **ZAPOWIEDŹ** Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) nieżonaty handlowiec Aleksander Bolesław Petrykowski, zamieszkały w Poznaniu, syn handlowca Józefa Petrykowskiego, zamieszkałego w Poznaniu i tegoż małżonki Wiktorii z domu Chmielewskiej, zmarłej, ostatnio zamieszkałej w Poznaniu. 2) niezamężna studentka Wydziału Lekarskiego Krystyna Aniela Jabłkowska, zamieszkała w Kolużkach, powiat Brzeziny, czasowo w Poznaniu, córka zawiadowcy stacji kolejowej Piotra Jabłkowskiego i tegoż małżonki Leonardy z domu Janowskiej, zamieszkałych w Kolużkach, chcą zawrzeć związek małżeński. O jakiejkolwiek przeszkodzie należy donieść niżej podpisanemu urzędnikowi stanu cywilnego w przeciągu 15 dni. Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Poznaniu i oprócz tego w gazecie w Kolużkach, powiecie brzezińskim. **Poznań, dnia 23 września 1937 r.** Urzędnik stanu cywilnego (Frydel)

Lekarz - Dentysta **L. Gecowowa** **powróciła** **Legionów 3** **tel. 174-02**

Ogłoszenia drobne

FRANCUSKIEGO krótką, łatwą metodą (Anson) nauczy się każdy dla potrzeb w kraju i zagranicą. Absolwent Sorbony. Legionów 11, m. 13. Dawidowicz. 10-3, 8-10 w.

KOREPETYTORKA, udziela lekcji i korepetycji. Specjalna metoda stosowana dla dzieci niechętnych i zaniedbanych w nauce. (hebrajski). Odpowiednie referencje. Tel. 151-99, proszę Rutę. 550-2

ADWOKAT podejmuje się administrowania nieruchomościami mieszkimi za ryczałtem wynagrodzeniem zł. 75.— miesięcznie od nieruchomości, obejmującym również i porady prawne oraz stawiennictwa w sądach i urzędach. Oferty do administracji „Głosu Porannego” sub „Adwokat”.

Miesiąc reklamowy!!! Uszczelnienia **DRZWI I OKIEN** bezkonkurencyjnym systemem **A. Frydenzona** chroni od zimna, wiatru i kurzu. — **Trwałość długoletnia!!!** **Dzwonić 265-28**

ODŚWIEŻAM suchym chemicznym sposobem sufity, ściany, tapety. Bez kurzu, szybko i tanio. 11 Listopada 75, m. 23. Tel. od 9-ej rano do 7 wiecz. 126-68. 241-18

CZYSZCZĘ sufity, ściany, tapety suchym chemicznym sposobem. Ceny niskie. Wiadomość: Samuel Wiatrak, sklep farb, Mała 2, róg 6-go Sierpnia, lub tel. 234-04.

JUŻ PRZENIESIONY skład **Noworuci i Resztek z Legionów 17, na Narutowicza 36.** Tel. 118-48. R. Braude.

ZGUBIONO protest na zł. 240.—, platny 10.IX 1937 z wystawienia J. Fragsztajna na zlecenie Fajwlowicz i Goldberg, platny w Łędzinach, pow. Pszczyzny. Powyższy protest uważam za ważny. Znalazcę prosimy o zwrot Fajwlowicz i Goldberg, Piotrkowska 44.

KASA cgniotwała tanio do sprzedania. Mielezarskiego 24, m. 6. Tel. 163 50. 918-0

KUPIĘ niedrogo używaną szafkę amerykańską. Oferty z podaniem ceny pod „Szafka”. 1595-4

POKÓJ umeblowany niekrepujący z wszelkimi wygodami inteligentnemu panu odnajmę. Sztetlinga 9, m. 4, fr. I piętro. 000-4

DO WYNAJĘCIA urządzone pokój z wszelkimi wygodami. Zwirki 1-3, m. 3.

POKÓJ umeblowany do oddania. Wolfowicz, Śródmiejska 71.

KINO TEATR METRO **PRZEJAZD 2**

Ostatnie dni! Polski film zakrojony na miarę arcydzieł światowych p. t. **PŁOMIENNE SERCA** W rol. gł.: Barszczewska, Cybulski, Junosza-Stepowski, Białoszczyński.

KINO TEATR MIRAZ 11 LISTOPADA 16

Dziś poraz ostatni! **SHIRLEY TEMPLE** **BOGATE BIEDACTWO** w filmie **Nadprogram aktualności P.A.T-a** **Następny program: „Królowa dżungli”**

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50 Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewja” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej fira zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatk. 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej